

✦ หลักสูตรท้องถิ่น "รักษัตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี"
กรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นสู่การปฏิบัติ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

รักษัตาก
อย่างสร้างสรรค์
ก้าวล้ำเทคโนโลยี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ ในการเชื่อมโยง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) และความต้องการของ ท้องถิ่นสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน อีกทั้งเป็นหน่วยงาน ที่มี ภารกิจหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของโรงเรียนภายใต้การดูแลรับผิดชอบในเขตพื้นที่ การศึกษา ให้จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็น เป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันในระดับชาตินอกจากนั้นจะต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน มี ความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน เพื่อให้การจัดการศึกษาภายในท้องถิ่นบรรลุผลดังกล่าว สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จึงได้ดำเนินการจัดทำเอกสารกรอบหลักสูตรท้องถิ่นสู่การปฏิบัติสำหรับ สถานศึกษาในสังกัด ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องเกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่นต่อไป

ในโอกาสนี้ขอขอบคุณ ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน ทุกคนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนให้การนำกรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จึงขอเป็นกำลังใจให้กับทุกท่านในการดำเนินงานครั้งนี้ ให้ประสบ ผลสำเร็จต่อไป

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
ตอนที่ ๑ บทนำ	๑
แนวทางการดำเนินงานจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๓
๑. การดำเนินงานของส่วนกลาง	๓
๒. การดำเนินงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก	๓
๓. การดำเนินงานของสถานศึกษา	๕
องค์ประกอบสำคัญของกรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น	๖
ตอนที่ ๒ นโยบาย/จุดเน้น/เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในท้องถิ่น	๑๓
ตอนที่ ๓ การประเมินคุณภาพสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๓๕
ตอนที่ ๔ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๔๐
แนวการนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นสู่การปฏิบัติ	๔๓
ภาคผนวก	๕๔
ตัวอย่างการจัดทำแนวทางการดำเนินการกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๕๕

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
เรื่อง ให้ใช้กรอบหลักสูตรท้องถิ่น “รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี” ในสถานศึกษา

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. ๒๙๓/๒๕๕๑ เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำกรอบหลักสูตรระดับ ท้องถิ่นในส่วนที่ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานนำกรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่นไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องเกี่ยวกับ ท้องถิ่นในแง่มุมต่าง ๆ ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราว ของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็น สภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตนเอง ทำให้เกิดความรักความผูกพันกับ ท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบ้านเกิด เมืองนอน เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัว และสังคม ของตนเองได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ได้ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรท้องถิ่น “รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี” ขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาและจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้ สถานศึกษาได้จัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง จึงอาศัยอำนาจตามตรา ๑๒ และ ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก มีมติเห็นชอบใน กรอบหลักสูตรท้องถิ่น “รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี” เมื่อวันที่ ๑๗ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๙ จึงประกาศให้สถานศึกษา ในสังกัดใช้กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นจังหวัดตาก ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายจิรกร สุวรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ตอนที่ ๑ บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้ เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็น สำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด ไว้จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผล คาดหวังที่ต้องการ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจน ตลอดจนแนวซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาคอขวดหรือรอยต่อระหว่างสถานศึกษา ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด ไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษา ทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการวางแผนดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การบริหารจัดการหลักสูตร ในยุคปัจจุบันซึ่งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง ครอบคลุมหลายมิติเกี่ยวข้องกับบุคคล หลายฝ่ายในท้องถิ่น และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด การกำหนดกรอบหลักสูตรท้องถิ่น เป็นสาระสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียน เห็นแนวทางในการดำเนินงาน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมและดูแลด้านคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยมีกรกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและเกณฑ์ในการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและสามารถตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนในระดับท้องถิ่น เพื่อกำหนดกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานจำเป็นในท้องถิ่นและโลกปัจจุบัน กรอบเป้าหมาย จุดเน้นที่กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ต้องมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนมีโอกาสรเรียนรู้ เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่นซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตน ทำให้เกิดความตระหนัก เห็นคุณค่า สำนึก รักผูกพันกับท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษ ถิ่นฐานบ้านเกิด เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจน สามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิต อาชีพ ครอบครัวและสังคมของตนเองได้ตามควรแก่ฐานะและเป็นบุคคลที่มี ความรอบรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น ในแง่มุมต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เป็นต้น อย่างชัดเจนใน กระบวนการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) กำหนดนั้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดให้หน่วยงานระดับท้องถิ่น ซึ่งในที่นี้หมายถึงเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้จัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น นั้น ๆ ขึ้น เพื่อเป็นกรอบทิศทางให้สถานศึกษาได้นำไปประกอบการพิจารณาจัดทำหรือเพิ่มเติมในส่วนที่จะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น ภายใต้บริบทของสถานศึกษาตามหลักการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในแนวการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ได้กำหนดให้ หน่วยงานระดับท้องถิ่น ซึ่งหมายถึงจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหรือองค์กร หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรศึกษายุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศโดยรวม ยุทธศาสตร์ การพัฒนา กลุ่มจังหวัดและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ตลอดจน แผนพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาควบคู่กับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณากำหนด กรอบเป้าหมายและจุดเน้นในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในวัยเรียนให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน เพื่อเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นในกระบวนการของการนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จึงจัดทำขึ้นสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นตัวจักรสำคัญในการตอบสนองนโยบาย พระราชบัญญัติทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ. ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๗ ระบุว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้รักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จัก รักษา ผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศไทย รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่อง มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิต และการประกอบ อาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วน **ที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น** คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ มาตรา ๓๙ ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป ไปยัง คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ. ศ.๒๕๔๔ ข้อ ๕ ระบุว่าให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษา” อยู่ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและข้อ ๖ ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้ วางแผนดำเนินงานวิชาการกำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษาและ แนวการจัดสัดส่วน สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น

หลักสูตรแกนกลาง = เข็มทิศนำทาง

เป็นกรอบใหญ่ที่กำหนดว่าเด็กไทยต้องรู้อะไร เพื่อให้ทุกโรงเรียนเป็นมาตรฐาน คุณภาพเดียวกันทั่วประเทศ

เป้าหมายสุดท้าย 'เด็กไทยในศตวรรษที่ 21' : เก่งรอบด้านและพึ่งพาตัวเองได้

มุ่งเน้นให้เด็กมีทักษะชีวิต กับโลกปัจจุบัน และสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้

กรอบท้องถิ่น = การเติมสีสันให้บทเรียน

เขตพื้นที่ฯ และโรงเรียนนำมาตรฐานชาติมาบวกกับ 'ของดี/ปัญญา' ในชุมชนเพื่อให้นักเรียนใกล้ชิดเด็กที่สุด

ตัวอย่าง: เรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ผ่าน 'ตลาดชุมชน' แทนที่จะเริ่มแค่ทฤษฎีในตำรา ครูนำของอายุชีพหรือทรัพยากรอยู่ในจังหวัด มาเป็นสื่อให้เด็กได้ใช้จริง

มี 'รากเหง้า' และภูมิใจในบ้านเกิด

การเรียนรู้เรื่องท้องถิ่นช่วยให้เด็กเห็นคุณค่าบรรพบุรุษ รักถิ่นฐาน และอยากพัฒนาชุมชนของตนเอง

ตัวอย่าง: เป็นเด็กเป็น 'พลเมืองโลกที่มีรากถิ่น' เด็กเข้าโยธาจังหวัดที่สากล (ประชาธิปไตย) แต่ก็รักอนุรักษ์ภูมิปัญญาและสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านไม่พร้อมกัน

แนวทางการดำเนินงานจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ทั้งในด้านความสำคัญ ประวัติความเป็นมา สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญา เป็นต้น ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้นๆ อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความผูกพัน มีความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของตน ยินดีที่จะร่วมสืบสานพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นนั้น มีข้อเสนอแนะ แนวทางการ ดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

การเดินทางของ "หลักสูตรท้องถิ่น": จากนโยบายส่วนกลาง สู่ห้องเรียนแสนสุข

ระดับนโยบายและผู้ออกแบบกรอบการเรียนรู้ (ส่วนกลาง & เขตพื้นที่)

สพฐ. วางเข็มทิศแม่ กำหนดนโยบายเพื่อให้เด็กไทยรักชาติ ภูมิใจในท้องถิ่น และอนุรักษ์ภูมิปัญญา

สำนักงานเขตฯ (สพท. ตาท) สร้าง "แม่แบบ" วิชาสาระให้ครูผู้สอนจังหวัดฯ แล้ว จัดทำกรอบสาระฯ ให้โรงเรียนนำไปใช้ต่อไป

ระดับปฏิบัติ (โรงเรียน) นำไปปรับใช้จริง

โรงเรียนศรียุทธศาสตร์ศึกษาล้อม นำกรอบสาระฯ มาปรับใช้ร่วมกับครูและจัดทำ เนื้อหา 15' สาระเสริมของโรงเรียนตัวเอง

3 วิธีสอนสาระท้องถิ่น ในห้องเรียน

1. กรอบ 8 สาระ
2. เปิดบ้านพื้นที่
3. ทำเป็นกิจกรรม

สรุปหน้าที่ของแต่ละระดับให้เห็นภาพชัดเจน

หน่วยงาน	บทบาทสำคัญ (Role)
ส่วนกลาง (สพฐ.)	ผู้วางนโยบายและหลักสูตรแกนกลางของประเทศ
เขตพื้นที่ (สพท. ตาท)	ผู้จัดทำ "กรอบสาระท้องถิ่น" และคอยให้พี่ช่วยเรื่อง
โรงเรียน	ผู้สอนจริง โดยนำเนื้อหาสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๑. การดำเนินงานของส่วนกลาง

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานในส่วนกลาง มีภารกิจสำคัญในการจัดและส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๑ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยกำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียน รักประเทศชาติ รักท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์ สร้างสิ่งดีงามให้สังคม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ไปใช้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บรรลุตามจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

๒. การดำเนินงานระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีหน้าที่ในการพัฒนางานด้านวิชาการร่วมกับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดทำ “กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น” ในระดับเขตพื้นที่ เพื่อให้สถานศึกษานำไปจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาและนำไปสู่การปฏิบัติจริง โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

➤ แนวทางการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ องค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ครู ผู้บริหารการศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ หลากหลายสาขา เช่น มีความรู้ เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ กลุ่มจังหวัด มีความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น ภูมิปัญญา ปัญหาชุมชน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความมุ่งมั่น และเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา มีความรู้ด้านจิตวิทยาและ พัฒนาการเด็ก มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ฯลฯ และ ได้ร่วมกันกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เหมาะสม ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียน ในเขตพื้นที่ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

๒. ศึกษา/วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้ทำการศึกษา/วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งครอบคลุมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นและสาระการเรียนรู้ชั้นปีของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) เพื่อจะได้ทราบถึง ขอบข่ายของการกำหนดกรอบ สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๓. ศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการได้ศึกษาวิเคราะห์/ สังเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น ครอบคลุมทั้งวิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด/จังหวัด ความสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วิธีการดำรงชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น สภาพปัญหาในชุมชนและสังคมนั้นๆ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลจุดเน้นหรือข้อมูล ประเด็นที่สถานศึกษาในเขตพื้นที่ให้ความสำคัญ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๔. กำหนดกรอบสาระเรียนรู้ท้องถิ่น ดำเนินการใช้กรอบสาระเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ที่คณะกรรมการยกย่องหลักสูตรระดับท้องถิ่น ได้มีการจัดทำโดยผ่านกระบวนการประชุม กำหนดเป้าหมายและจุดเน้น แผนงาน แนวทาง โครงสร้าง ประเด็นและองค์ประกอบสำคัญของการจัดทำเสนอผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขา พิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งเนื้อหา โครงสร้างและความสอดคล้องมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่นและสถานศึกษาแล้ว จึงร่วมกันกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้เหมาะสม ซึ่งมีความยืดหยุ่น สถานศึกษาสามารถนำไปกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาองค์ความรู้ ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นได้ง่าย และสอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษา และประกาศให้ใช้กรอบสาระเรียนรู้ท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

๕. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หลังจากปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้สมบูรณ์แล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นให้สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่ได้ทราบและนำไปเป็นกรอบจัดทำรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้ ท้องถิ่นของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

๖. นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล หลังจากสถานศึกษาได้นำกรอบสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น และเอกสารแนวทางการขับเคลื่อนกรอบหลักสูตรสู่การปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ไปจัดทำรายละเอียดของ เนื้อหาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนแล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะดำเนินการนิเทศ ติดตาม กำกับ และ ประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของสถานศึกษา รวมทั้งติดตามประเมินผลคุณภาพของผู้เรียนว่าเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือไม่ และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

๓. การดำเนินงานของสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่จะต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและเอกสารแนวทางการขับเคลื่อนกรอบหลักสูตรสู่การปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เป็นผู้จัดทำ นำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรัก ความผูกพัน และ มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถานศึกษาจึงต้องนำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมาจัดทำรายละเอียดของเนื้อหา องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพชุมชนนั้น ๆ

➤ แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ/ คณะทำงาน คณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้นำศาสนา ผู้แทนชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษา ครูผู้สอน เพื่อร่วมกัน พิจารณาจัดทำสาระท้องถิ่นให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและสภาพชุมชนตามกรอบหลักสูตร สาระท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก กำหนดไว้

๒. วิเคราะห์กรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก กำหนดไว้ เพื่อจะได้ทราบถึงขอบข่ายในการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหาสาระองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ ท้องถิ่นและสถานศึกษา

๓. วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) รวมทั้งศึกษาสภาพแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง บริบทสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อจะได้พิจารณาว่าควรนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด ชั้นใด สอดแทรกในรายวิชาพื้นฐานใด หรือเป็นรายวิชาเพิ่มเติม และควรมีเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้น้อยเพียงใด

๔. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษา ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา ซึ่งอาจจำแนกเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นรายชั้น

๕. สอดแทรกในรายวิชาพื้นฐานได้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

๖. จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดผลการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมครอบคลุมกับสาระการเรียนรู้และลักษณะธรรมชาติของรายวิชาเพิ่มเติมนั้นๆ

๗. จัดเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมชุมนุม

๘. รับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง อาทิครูผู้สอน ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน และหน่วยงานธุรกิจ เป็นต้น เพื่อนำข้อคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ มาปรับปรุงกรอบหลักสูตรให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น

๙. เสนอประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ความเห็นชอบ

องค์ประกอบสำคัญของกรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น

๑. เป้าหมาย/จุดเน้นของเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานระดับท้องถิ่น เป็นหน่วยงานสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาภายในเขต/ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลดังกล่าว เขตพื้นที่การศึกษาอาจกำหนดเป้าหมาย/จุดเน้น ที่ต้องการให้เด่นชัดเป็นการเฉพาะ เพื่อให้สถานศึกษาได้เล็งเห็นทิศทางในการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น เช่น การพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น เป้าหมาย/จุดเน้นนั้นควรกำหนดเป็น คุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน มิควรกำหนดในสิ่งที่ก่อให้เกิดข้อจำกัดต่อการจัดการเรียนการสอน ในระดับสถานศึกษา

๒. สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อ/ประเด็นสำคัญที่ผู้เรียนในท้องถิ่นควรเรียนรู้หรือได้รับการปลูกฝังในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชนนั้นเพื่อให้เกิดความรักความภาคภูมิใจและต้องการ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพแวดล้อมในท้องถิ่น การกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นควรกำหนดในขอบเขตประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งมีคำอธิบายประกอบในแต่ละประเด็นพอสังเขป เพื่อครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น เช่น ประวัติความเป็นมาของ ท้องถิ่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพปัญหาและเหตุการณ์สำคัญในชุมชนและสังคมนั้นๆ รวมทั้งข้อมูลแนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

การจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอาจได้จากการวิเคราะห์ การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งข้อมูลจากการศึกษา สำนวณสภาพปัญหาการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม/ชุมชน เพื่อนำมาสังเคราะห์จัดเป็นหมวดหมู่เพื่อ สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

การจัดทำหลักสูตรโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้น สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจให้ตรงกัน คือ

๑. หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับสถานศึกษา คือ **“หลักสูตรสถานศึกษา”**

๒. สิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นสามารถสอดแทรกเข้าไปในรายวิชาพื้นฐานทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ หรือหากสถานศึกษาเห็นว่ามีความสำคัญที่ต้องการจะเน้นและแยกสอนเป็นการเฉพาะ เช่น การสอนจักสาน เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ก็สามารถเปิดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมได้แต่ไม่ว่าจะเป็นลักษณะใด ก็อยู่ใน หลักสูตรสถานศึกษาทั้งสิ้น มิใช่แยกเป็นหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นจากกัน เพราะการกระจายอำนาจให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาก็เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นซึ่งมี ลักษณะแตกต่างกันไป

๓. กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่เขตพื้นที่การศึกษาในระดับท้องถิ่นจัดทำนั้นเป็นกรอบแนวทางกว้างๆ ที่ระบุเป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่น สาระการเรียนรู้หรือเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับท้องถิ่น และแนวทางการ ประเมินคุณภาพผู้เรียนในท้องถิ่น สถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องเหล่านั้นในฐานะที่เป็นสมาชิกในสังคมนั้นๆ ในเอกสารกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นำเสนอเป็นเพียงแนวทางและตัวอย่างของรายวิชาเพิ่มเติมเกี่ยวกับท้องถิ่น

นิยามและความหมาย

“ท้องถิ่น” หมายถึง บริเวณสถานที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรมที่ผู้เรียนส่วนมากมีวิถีชีวิตเกี่ยวข้อง คำนึงมาตั้งแต่กำเนิด มีขอบข่ายครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด และภูมิภาคของท้องถิ่นนั้นๆ

“สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น” หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศรวมทั้งเนื้อหา องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนสภาพปัญหาและสิ่งที่ควรได้รับการถ่ายทอดพัฒนาในชุมชนและสังคมนั้นๆ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อจะนำไปใช้จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง

“สถานศึกษา” หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่นำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นซึ่งอาจจัดทำ กรอบสาระการเรียนรู้ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

“ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น” หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศในท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุม ทั้งข้อมูลด้านสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ประวัติความเป็นมาสภาพเศรษฐกิจ สังคม การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ตลอดจนสภาพปัญหาในชุมชนและ สังคมนั้นๆ

หลักสูตร “รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี” หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สวม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษา โดยในสอดคล้องไปในรายวิชาพื้นฐานทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อม จุดเน้นของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดตาก เพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิต สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ สร้างอาชีพ รวมถึงมีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบ้านเกิดเมืองนอน เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาพัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัว และสังคมของจังหวัดตากได้ โดยกำหนดกรอบหลักสูตรท้องถิ่น เป็น ๖ สาระ โดยสาระที่ ๑-๕ เป็นกรอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสาระที่ ๖ เป็นกรอบที่สถานศึกษาออกแบบเองตามอัตลักษณ์และบริบทพื้นที่ ดังนี้

สาระที่ ๑ รักสุขภาพ หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. การดูแลรักษา สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี และสภาพความเป็นอยู่ทางสังคม
๒. รักการออกกำลังกาย เห็นคุณค่า และมีทักษะในการเสริมสร้างสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการเสริมสร้างสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ
๓. สามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้จ่าย สารเสพติด และความรุนแรง ตามบริบทและความเหมาะสม

๔. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกาย การดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ อนามัยชุมชน สาธารณสุข เป็นต้น

การบูรณาการดิจิทัลและ AI อาทิเช่น ใช้แอปพลิเคชันติดตามสุขภาพ (Health Tracking Apps) สร้างสื่อดิจิทัลเพื่อสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพชุมชนด้วย AI รู้เท่าทันข้อมูลสุขภาพออนไลน์ (Health Literacy in Digital Age) และใช้ Telemedicine ในบริบทพื้นที่ห่างไกลของจังหวัดตาก

สรุป “สาระรักภาษา” ฉบับเข้าใจง่าย สไตล์เด็กตาก! 🇹🇭 🇲🇲 🇨🇳 🇺🇸

3 หัวใจสำคัญของ “รักภาษา” (ทำไมเราต้องเรียน?)

- ภาษาเพื่ออาชีพและการสื่อสาร**
เน้นใช้ภาษาเป็นเครื่องมือทำงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก
- เก่งภาษา...พัฒนาการท่องเที่ยว**
เช่น การเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นพาเที่ยว “ตรอกบ้านเงิน” ชุมชนเก่าแก่ 100 ปี
- เข้าใจวัฒนธรรมพหุสังคม**
เข้าใจความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ในตาก เพื่ออยู่ร่วมกับอย่างมีความสุข

ภาษาไฮโลก์และตัวช่วย AI (เรียนอะไร? ใช้อะไรช่วย?)

- ภาษาเพื่อการค้าขายแดน**
เน้นภาษาอังกฤษและพม่า เพื่อสื่อสารในเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด-เมียวดี
- ใช้ AI เป็นคู่หูแปลภาษา**
ฝึกใช้ ChatGPT หรือ Google Translate ช่วยคุยกับนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว
- อนุรักษ์ภาษาถิ่นและชาติพันธุ์**
เรียนรู้ภาษาถิ่นหรือภาษาถิ่นเพื่อสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและรักษามรดกทางภาษาของจังหวัดตาก

ภาษาเด่นในบริบทจังหวัดตาก

ภาษา	เน้นเรื่องอะไร?
พม่า/อังกฤษ	การค้าขายแดน (EWEK) และการบริการ
จีน	การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษและท่องเที่ยว
ภาษาถิ่น/กะเหรี่ยง	การอนุรักษ์และสื่อสารในชุมชน

© NotebookLM

สาระที่ ๒ รักภาษา หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. ภาษาเพื่อการสื่อสาร
๒. ภาษากับวัฒนธรรมของท้องถิ่นในพื้นที่ชายแดน
๓. การรับและส่งสารในยุคดิจิทัล
๔. มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง
๕. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
๖. ใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก
๗. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น การท่องเที่ยวและบริการ มัคคุเทศก์ ภาษาเพื่อการสื่อสาร (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า ภาษาถิ่น) เป็นต้น

ภาษา	สาระที่ควรเรียนรู้ในบริบทจังหวัดตาก
ภาษาไทย	ทักษะการอ่าน เขียน พูด ฟัง ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ภาษาล้านของชนเผ่าและกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดตาก การสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวและบริการ
ภาษาอังกฤษ	ภาษาอังกฤษเพื่อการค้าขายแดน การท่องเที่ยว และการบริการ มัคคุเทศก์ภาษาอังกฤษ การสื่อสารในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การใช้ภาษาอังกฤษกับ AI Chatbot
ภาษาจีน	<p>สาระที่ควรเรียนรู้สำหรับบริบทจังหวัดตาก ได้แก่</p> <p>ภาษาจีนกลาง (ภาษาจีนแมนดาริน) เพื่อการค้าและการลงทุน สอดคล้องกับนักธุรกิจจีนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก</p> <p>ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว รองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางผ่านแม่สอดสู่เมียนมา ชุมชนชาวจีนในจังหวัดตาก เช่น ตรอกบ้านจีน ชุมชนโบราณที่มีประวัติกว่า 100 ปี ภาษาและวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น</p> <p>การใช้แอป AI แปลภาษาจีน (เช่น Google Translate, DeepL) เพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง ตัวเลข การนับ คำทักทาย คำศัพท์ทางธุรกิจและการค้าพื้นฐานในภาษาจีน</p>
ภาษาพม่า	<p>สาระที่ควรเรียนรู้สำหรับบริบทจังหวัดตาก ได้แก่</p> <p>-ภาษาพม่า (Myanmar/Burmese) เพื่อการค้าขายแดนแม่สอด-เมียวดี ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญบนระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC)</p> <p>-การสื่อสารพื้นฐานกับแรงงานข้ามชาติชาวจีนเมียนมาในจังหวัดตาก ตามบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>-ความเชื่อมโยงภาษาพม่ากับวัฒนธรรมเมียนมา เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-เมียนมา</p> <p>-คำทักทาย ตัวเลข คำศัพท์ในชีวิตประจำวันและธุรกิจการค้าในภาษาพม่า</p> <p>-การใช้แอป AI แปลภาษาพม่าในสถานการณ์จริง เช่น การค้า การบริการ การดูแลสุขภาพ</p>
ภาษาล้าน/ ชนเผ่า	ภาษากะเหรี่ยง และภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ในจังหวัดตาก เพื่อการอนุรักษ์มรดกทางภาษาและวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในพื้นที่พหุสังคม

การบูรณาการดิจิทัลและ AI : ใช้แอป AI แปลภาษา (Google Translate, ChatGPT, DeepL) ในสถานการณ์จริง สร้างสื่อการเรียนรู้ภาษาด้วย AI Language Tools พัฒนา Chatbot สำหรับการท่องเที่ยว และการค้าขายแดน รู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยี AI ในการสื่อสารข้ามภาษาและข้ามวัฒนธรรม

สรุปสาระ “รักษ์วัฒนธรรม” ฉบับเข้าใจง่าย สไตล์เด็กเมืองตาก

เจาะลึก “รักษ์วัฒนธรรม” เมืองตาก (เรียนรู้อดีต เข้าใจปัจจุบัน)

เรียนรู้รากเหง้าและวิถีชีวิตชาวตาก

ของดีเมืองตากที่ต้องรู้จัก

ครูบาคอม 11 หัวข้อสำคัญ:
ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ ศาสนา
อาหาร ภาษา ไปจนถึงหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แกงมะละ
ระบำเกี้ยวเชือกของ
ชาวกะเหรี่ยง

ประเพณี
ลอยกระทงสาย
ไหลประทีปพันดวง
(อำเภอเมืองตาก)

แหล่งประวัติศาสตร์
ตรอกบ้านจีน
(ชุมชนเก่า 100 ปี)
(อำเภอเมืองตาก)

งานฝีมือ
ครกหิน
และผลิตภัณฑ์ในลาน
(ภูมิปัญญาชาวบ้านในพื้นที่)

วัฒนธรรม x เทคโนโลยี (ก้าวสู่นาคตด้วย AI)

เปลี่ยนวัฒนธรรมให้เป็นดิจิทัล

สร้างสรรค์สื่อใหม่ด้วยปัญญาประดิษฐ์

ใช้ AR/VR และ AI
สร้างพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง
เพื่อการเรียนรู้

ออกแบบ Infographic และใช้ AI ช่วย
ผลิตสื่อเผยแพร่ประเพณีท้องถิ่นให้ทันสมัย

**บันทึกภูมิปัญญา
ด้วยเครื่องมือยุคใหม่**

ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดเก็บข้อมูลภูมิ
ปัญญาไทยไม่ให้สูญหายไปจากกาลเวลา

สาระที่ ๓ รักษ์วัฒนธรรม หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวล ประสพการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. ความเป็นมาของชาติไทย ความเป็นมาของจังหวัดตาก
๒. สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิดความเชื่อ คตินิยม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เจตคติ ค่านิยม วิถีชีวิต
๓. ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์
๔. อาหารในท้องถิ่น
๕. ภาษาถิ่น
๖. แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์
๗. ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาของท้องถิ่น
๘. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย
๙. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
๑๐. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑๑. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีปพันดวง เป็นงานประเพณีที่นำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญา ชาวบ้านหล่อหลอมจนเกิดเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ และมีหนึ่งเดียวในโลก , ประเพณีขึ้นธาตุเดือน ๙ อำเภอบ้านตาก, แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ตรอกบ้านจีน เป็นชุมชนโบราณที่มีประวัติความเป็นมายาวนานเกินกว่า ๑๐๐ ปี , พิพิธภัณฑ์เมืองเฉลิมพระเกียรติอำเภอเมืองตาก วัดพระบรมธาตุ อำเภอเมืองตาก , วัดไทยสามัคคี อำเภอแม่สอด , พระพุทธรูปหินอ่อน วัดดอนแก้ว อำเภอแม่ระมาด ศิลปะการแสดงที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ระบำเกี้ยวเชือกของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง บ้านขุนห้วยแม่ท้อ อำเภอแม่ระมาด ซึ่งจัดแสดงในช่วงวันปีใหม่ อาหารพื้นถิ่น

ได้แก่ แกงมะแฮะ เมียงคำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็น และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยงานฝีมือของคนในท้องถิ่น
ได้แก่ ครกหิน และผลิตภัณฑ์จากใบลาน/ใบตาล

การบูรณาการดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ AI เช่น สร้างพิพิธภัณฑ์ดิจิทัล (Virtual Museum) ของท้องถิ่น ถ่ายทอดภูมิปัญญาผ่านสื่อ AR/VR ใช้ AI สร้างสื่อเผยแพร่วัฒนธรรมจังหวัดตาก ออกแบบ Infographic ประเพณีท้องถิ่น บันทึกและอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้วยเครื่องมือดิจิทัล

“รักษ์อาชีพ”
ฉบับเข้าใจง่าย: สรุปแนวทางปั้นอาชีพในอนาคตของเด็กตาก

ทักษะรอบด้าน พร้อมลุยงานจริง
เน้นคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาเป็น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีรักงานอาชีพ

ใช้เทคโนโลยีให้เป็นและยั่งยืน
ออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ด้วยเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ดิจิทัลเพื่อการพัฒนาอาชีพ
ใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูล และพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

3 หัวใจสำคัญ
ปั้นเด็กตากให้เก่งงาน

ดิจิทัลเพื่อการพัฒนาอาชีพ
ใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูล และพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เจาะลึกอาชีพในตาก x เทคโนโลยี AI

เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farm)
ยกระดับ ภาพฟ-อะโวคาโด เมืองตาก ด้วยระบบ Smart Farm และกรมประมงปัญญาฉลาด

ดีไซน์และขายออนไลน์ด้วย AI
ใช้ Canva และ Midjourney ช่วยออกแบบ พร้อมฝึกทักษะ E-Commerce ขายของไปทั่วโลก

สรุปกลุ่มอาชีพหลักในจังหวัดตาก

ภาคเกษตร	ภาคนอกเกษตร	ภาคบริการ
Coffee, Avocado, Cow, Organic vegetables	Factory, Mining, Water management	การท่องเที่ยว, Logistics, Trade

อุตสาหกรรมแห่งอนาคต (SEZ)
เรียนรู้การใช้ Coding และ Robotics เพื่อรองรับเศรษฐกิจพิเศษตาก (SEZ)

© NotebookLM

สาระที่ ๔ รักอาชีพ หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. ความรู้ ความเข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีลักษณะนิสัยในการทำงาน

๒. ความรู้ ความเข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการตามกระบวนการทางเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

๓. เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔. ทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ และใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

๕. มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

๖. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก ตามโครงสร้างระบบเศรษฐกิจจังหวัดตาก **ภาคเกษตร** ได้แก่ การเกษตร, การปลูกพืชเศรษฐกิจ, ผลไม้เมืองหนาว/การทำเกษตรพื้นที่สูง, การเกษตรปลอดภัย, เกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าว กาแฟ อะโวคาโด เป็นต้น ส่งเสริมการปศุสัตว์ ได้แก่ โคพันธุ์ตาก ไก่พันธุ์พื้นเมือง ปลาใช้น้ำน้อย เป็นต้น โดยส่งเสริมการทำเกษตรและปศุสัตว์แบบครบวงจรตั้งแต่ต้นทางกลางทาง และปลายทาง เช่น พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบขนส่งสินค้าทางการเกษตรและปศุสัตว์ การแปรรูปสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ ส่งเสริมการตลาด เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการเกษตรและเพิ่มรายได้ให้กับ

เกษตรกร ภาคนอกเกษตร ได้แก่ อุตสาหกรรม, การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน, ไฟฟ้า ก๊าซและระบบปรับ อากาศการ, ประปาและการจัดการน้ำเสีย ภาคบริการ ได้แก่ การขายส่งการขายปลีก, การขนส่งและสถานที่ เก็บสินค้า, การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์, การค้าการลงทุน, การเงินและการประกันภัย, การศึกษา, กิจกรรมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ, กิจกรรมด้านสุขภาพ, ศิลปะความบันเทิงและ นันทนาการ, การท่องเที่ยวและบริการ ในพื้นที่จังหวัดตาก

การบูรณาการดิจิทัลและและปัญญาประดิษฐ์ AI ใช้ AI ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Canva, Midjourney) พัฒนาทักษะ E-Commerce และการตลาดออนไลน์ ใช้ Smart Farm Technology สำหรับ เกษตรอินทรีย์ รู้จัก Digital Economy และอาชีพแห่งอนาคตในเขต SEZ ตาก เรียนรู้ Coding และ Robotics สำหรับอุตสาหกรรม

สาระที่ ๕ รักษ์โลก หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษา เกี่ยวกับ

๑. ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตาก

๒. ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบธรรมชาติ เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่ เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ และจิตวิทยาศาสตร์

๓. ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ประเทศและโลก นำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๔. เข้าใจสามารถใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และการใช้ ข้อมูลภูมิสารสนเทศ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม

หลักการกำหนดสาระที่ ๖

สถานศึกษาต้องพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ในการออกแบบสาระที่ ๖

เกณฑ์พิจารณา	รายละเอียด
อัตลักษณ์โรงเรียน	อะไรคือสิ่งที่โรงเรียนภาคภูมิใจและต้องการอนุรักษ์/พัฒนา เช่น ดนตรีพื้นเมือง เกษตรพื้นที่สูง กีฬาพื้นบ้าน ศิลปะชนเผ่า
บริบทพื้นที่อำเภอ	โรงเรียนตั้งอยู่ใน Flagship ใดของ SEZ ตาก (A/B/C/D) เพื่อกำหนดสาระให้ตรงกับความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงาน
ความต้องการชุมชน	ชุมชนต้องการให้โรงเรียนพัฒนานักเรียนในด้านใดเป็นพิเศษ ผ่านการสำรวจสัมภาษณ์ หรือประชุมร่วมกัน
การบูรณาการดิจิทัล/AI	สาระที่ ๖ ต้องมีองค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI อย่างน้อย ๑ ด้าน เพื่อสอดคล้องกับแนวคิด "ก้าวล้ำเทคโนโลยี"
การวัดประเมินผล	กำหนดตัวชี้วัดและวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน วัดได้จริง สอดคล้องกับสาระที่กำหนด

ตอนที่ ๒

นโยบาย/จุดเน้น/เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก นำนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มาใช้ในการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) และการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียน โดยให้สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมกัน ดำเนินการการขับเคลื่อนหลักสูตรท้องถิ่น “รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี” เพื่อรองรับกับเป้าหมาย (Flagship) ของการพัฒนาจังหวัดตาก ดังนี้

๑.แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ได้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการในการกำหนดกรอบทิศทางการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยภาคส่วนผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ ดังนี้

วิสัยทัศน์ (VISION)

“บริหารการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

พันธกิจ (MISSION)

๑) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต มีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ และมีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา

๒) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัยและพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่สามารถจัดการศึกษา เพิ่มโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔) บริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕) ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมาย (TARGET)

๑) ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา มีคุณลักษณะตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชามีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต และมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑

๒) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

๓) สถานศึกษาเป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัยและพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่สามารถจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๔) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาบริหารจัดการการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ๕) ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลสัมฤทธิ์

- ๑) ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค และเท่าเทียม
- ๒) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และทักษะที่จำเป็น มีสมรรถนะที่เหมาะสมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ
- ๓) ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งจะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รวมถึงรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีถัดไปและได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย

๔) หน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์หน่วยงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

นโยบายที่เกี่ยวข้อง

๑. นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดหลักการสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (๒) ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ (๓) ยึดมั่นในหลักนิติธรรม การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และการบริหารราชการแผ่นดินบนพื้นฐานของธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน โดยมีความสอดคล้องกับหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้คนไทยทุกช่วงวัย ทุกกลุ่ม เข้าถึงสิทธิการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม การผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการศึกษา เช่น กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้คนไทยมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต รวมทั้งใช้สื่อ และสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม พร้อมทั้งมุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) และการเพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และสร้างโอกาสให้คนไทยมีรายได้มากขึ้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและประชาชน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ ภายใต้นามว่า “เรียนดี มีคุณธรรม” ใช้แนวทางการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนทุกช่วงวัยให้มีศักยภาพและ

ความพร้อมเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการในสังกัดและองค์กรในกำกับกระทรวงศึกษาธิการ นำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย ดังนี้

๑. การพัฒนาคุณภาพครูและการยกระดับคุณภาพชีวิตของครู

๑.๑ ลดภาระงานครู โดยปรับลดภาระงานที่ไม่จำเป็น เพิ่มอัตรากำลังสายสนับสนุน เพื่อให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีโอกาสในการพัฒนาตนเองมากขึ้น

๑.๒ แก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดตั้งสหกรณ์กลางเพื่อจัดหาแหล่งเงินทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถรวมหนี้ได้ในสหกรณ์กลางเพียงแห่งเดียว เพื่อลดภาระการชำระหนี้ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการด้านการเงินและการลงทุน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพย์สินและหนี้สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ปรับปรุงระบบสวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น การปรับปรุงบ้านพักข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างปลอดภัย ฯลฯ

๑.๔ ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการประเมินวิทยฐานะครู โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินการเลื่อนวิทยฐานะให้มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตามความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้รับการประเมิน และดำเนินการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างค่าตอบแทนให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม

๑.๕ พัฒนาระบบการย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถรองรับความต้องการได้อย่างแท้จริง โดยยึดหลักความเป็นธรรม โปร่งใส และปราศจากการทุจริต

๑.๖ พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เสริมสร้างทักษะวิชาชีพครู มุ่งเน้นความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ มุ่งสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรม

๑.๗ ส่งเสริม สนับสนุนเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยให้แก่ครู เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าสนใจ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจในการเรียนรู้ เข้าใจเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และมีความสุขในการเรียน

๑.๘ พัฒนาและยกระดับศักยภาพครูการศึกษาพิเศษให้มีสมรรถนะเฉพาะทางด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและการเรียนรวม โดยสนับสนุนอัตราค่าจ้างครูให้เพียงพอ และเหมาะสมกับจำนวนและความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมสวัสดิการและความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูอย่างเป็นรูปธรรม

๒. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทุกช่วงวัย

๒.๑ ส่งเสริมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง โดยปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทยและหน้าที่พลเมือง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความสำนึกรักชาติ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

๒.๒ ส่งเสริมการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ โดยเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์

๒.๓ ปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน และสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างรอบด้าน โดยกำหนดให้มีแผนเผชิญเหตุในภาวะวิกฤตที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ปัญหาความปลอดภัย บุหรี่ไฟฟ้า ความรุนแรง และภัยพิบัติทุกรูปแบบ

๒.๔ ส่งเสริมการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนอย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี ควบคู่ไปกับการปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม โดยเฉพาะด้านการออกกำลังกาย และการเข้าถึงอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและถูกสุขลักษณะ พร้อมทั้ง การพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียนและเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม สนับสนุนให้มีนักจิตวิทยาประจำโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริม ป้องกัน แก้ปัญหาด้านสุขภาพจิต และส่งต่อเพื่อรับคำปรึกษากับทีมสหวิชาชีพ อย่างเป็นระบบ

๒.๕ พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับโลกยุคใหม่และเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

๒.๖ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อยกระดับการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลได้อย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม โดยส่งเสริมการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารและการเรียนรู้อย่างถูกต้อง มีจริยธรรม และสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสากลและสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๗ ส่งเสริมการปฏิรูประบบอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskill) และการเพิ่มทักษะ (Upskill) เพื่อเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) สร้างโอกาสในการมีรายได้มากขึ้น สร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๒.๘ ปฏิรูปการศึกษาพิเศษให้เท่าทันโลก โดยสนับสนุนงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์การเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนรายบุคคล พัฒนาทักษะอาชีพ และส่งเสริมการสร้างรายได้ตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้การจัดการศึกษาพิเศษเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๒.๙ ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตั้งแต่ปฐมวัย มุ่งเน้นการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ทั่วถึง ตอบสนองต่อวิถีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนทุกช่วงวัยเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกทักษะ ประสบการณ์ และการสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนและประชาชนสามารถนำไปต่อยอดสร้างอาชีพ สร้างรายได้และพัฒนาตนเอง

๒.๑๐ ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษา (Zero Dropout) ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาตามความเหมาะสม ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๒.๑๑ พัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำอำเภอ (๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ) ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบและศูนย์กลางทางวิชาการในการสนับสนุนการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ

๒.๑๒ พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้สามารถเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน สร้างรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๒.๑๓ พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบโจทยศักยภาพผู้เรียน โดยมีระบบรับรองคุณวุฒิวินิจฉัย (Skill Certificate) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการประกอบอาชีพ และมีระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา การประเมินผลการศึกษาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

๒.๑๔ พัฒนาระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

๓. การผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการศึกษา เช่น กฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้คนไทยมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและสอดคล้องกับสังคมในอนาคต

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐

๑. ปลุกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ

๑.๑ ส่งเสริมความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๑.๒ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน และนำไปสู่ความยั่งยืน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล

๒. ส่งเสริมและพัฒนากิจการการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรมและประชาธิปไตย

๒.๑ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และประชาธิปไตย ที่มีความยืดหยุ่นในสังคมร่วมสมัย

๒.๒ สนับสนุนการสร้าง พัฒนา หรือจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่ทันสมัย และแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม และประชาธิปไตย

๓. ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๓.๑ จัดให้มีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามช่วงวัย ทั้งระดับปฐมวัย (อนุบาล ๑ - ๓) ประถมศึกษาตอนต้น (ป.๑ - ๓) และประถมศึกษาตอนปลาย (ป.๔ - ๖)

๓.๒ ส่งเสริมให้สถานศึกษามีหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน

๓.๓ ส่งเสริมให้มีการต่อยอดแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน

๓.๔ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๕ ส่งเสริม พัฒนา ต่อยอดแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๓.๖ ส่งเสริมและพัฒนาทักษะแห่งอนาคต (Future Skills) อย่างเต็มศักยภาพ โดยเน้น การเสริมสร้างทักษะอาชีพที่จำเป็น และสนับสนุนการมีรายได้ระหว่างเรียน (Learn to Earn)

๔. ส่งเสริมการอ่านให้เป็นวิถีปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนค้นหาและพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ อย่างต่อเนื่อง

๔.๑ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านและการเขียน ในระดับอ่านออก เขียนได้ จนถึงระดับอ่านคล่อง เขียนคล่อง

๔.๒ ส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืน

๕. ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๕.๑ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะด้านการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การทำความดี และมีจิตอาสา

๕.๒ สร้างผู้นำด้วยกระบวนการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่น ๆ

๕.๓ ส่งเสริมกิจกรรมสภานักเรียน ชุมนุม ชมรม และการมีส่วนร่วมให้เกิดวิถีประชาธิปไตย ในโรงเรียน เป็นพลเมืองที่ดี และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

๖. พัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๖.๑ พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการศึกษาเรียนรวม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๒ ส่งเสริม สนับสนุนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

๖.๓ ปรับแนวทางการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่มีความยืดหยุ่น สำหรับเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล

๖.๔ สร้างเครือข่ายบูรณาการความร่วมมือช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระหว่างสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ และทีมสหวิชาชีพ

๖.๕ นิเทศ กำกับ ติดตาม โดยร่วมมือกับเครือข่ายในทุกภาคส่วน

๗. ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ

๗.๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจตามแนวทางพหุปัญญา เพื่อความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ทั้งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา ทักษะศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์ และกีฬา

๗.๒ ยกกระตือรือร้นความฉลาดรู้ของผู้เรียนตามกรอบการประเมิน PISA ๒๐๒๓

๘. เสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา

๘.๑ ส่งเสริม สนับสนุนความปลอดภัยของผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และในการพาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาไปนอกสถานศึกษา

๘.๒ สร้างเครือข่ายและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา

๘.๓ สร้างภูมิคุ้มกัน ปลูกฝัง ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้ง มีระบบติดตามดูแลช่วยเหลือเพื่อไม่ให้เข้าสู่วงจรยาเสพติด

๘.๔ สร้างองค์ความรู้ในการรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ ให้แก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๘.๕ รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

๘.๖ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย อบอุ่น มีความสุข เอื้อต่อการเรียนรู้

๙. เพิ่มโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา

๙.๑ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาโรงเรียนคุณภาพให้มีความมาตรฐาน

๙.๒ บริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้สามารถ จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียน

๙.๓ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และการจัดการศึกษาทางไกลแบบสื่อสองทาง (IDL)

๙.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อนำเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษา เด็กตกหล่น เด็กออกกลางคัน และเด็กกลุ่มเสี่ยงกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา รวมถึงดูแลช่วยเหลือเด็กไร้สัญชาติและเด็กพื้นที่ห่างไกลตามความต้องการจำเป็นรายบุคคล

๙.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

๙.๖ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในศูนย์การเรียนรู้ โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการ

๙.๗ จัดให้มีอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการ รวมทั้ง สร้างระบบการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดอาหารกลางวันนักเรียนที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

๑๐. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย

๑๐.๑ พัฒนาผู้บริหารและบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ เป็นผู้นำเชิงวิสัยทัศน์และเชิงกลยุทธ์ มีทักษะ ในการบริหาร สถานการณ์ และมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

๑๐.๒ พัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านวิชาการ และทักษะการสอน ด้านจิตวิญญาณและความเป็นมืออาชีพ และทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น

๑๐.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ๓๘ ค. (๒) ให้ได้รับการพัฒนา ความรู้ ทักษะ สมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

๑๑. จัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลที่มุ่งเน้นพัฒนาการตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล

๑๑.๑ สร้างความเข้มแข็งระบบแนะแนว การชี้แนะ (Coaching) การให้การปรึกษา และพัฒนา ผู้เรียนอย่างรอบด้าน มีการสื่อสารทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายและผู้ปกครอง

๑๑.๒ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นพัฒนาการและความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็น รายบุคคล โดยการจัดทำสมุดพกนักเรียน หรือแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)

๑๑.๓ พัฒนาระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อใช้ในการสะสมหน่วยกิต และผลการ เรียนของผู้เรียน (Credit Bank)

๑๑.๔ นิเทศ กำกับ ติดตาม การขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล ที่มุ่งเน้น พัฒนาการตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล

๑๒. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว ประโยชน์ ประหยัด โปร่งใสและตรวจสอบได้

๑๒.๑ พัฒนาการบริหารจัดการหน่วยงานในทุกระดับให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

๑๒.๒ พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๑๒.๓ ยกย่องคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานทุกระดับ

๑๒.๔ จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัล ที่มีความปลอดภัย ให้กับหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด

๑๒.๕ ปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณและกฎหมายให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑๒.๖ พัฒนาการสื่อสารองค์กร การประชาสัมพันธ์ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

นโยบายระยะเร่งด่วน (Quick Win) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ลดภาระงานครู

๑.๑ สนับสนุนและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เพื่อลดภาระงานด้านเอกสาร และการประเมิน

๑.๒ ลดการรายงานข้อมูลที่ซ้ำซ้อน โดยบูรณาการระบบสารสนเทศ

๑.๓ ลดภาระการประเมินของสถานศึกษา โดยประเมินเฉพาะวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด ประเมินผลหรือประเมินเฉพาะโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

๒. เพิ่มสวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ จัดสวัสดิการบ้านพักครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยประสานความร่วมมือการดำเนินงาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ส่งเสริมความก้าวหน้าและวิทยฐานะให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๓ ดำเนินการสรรหา บรรจุและแต่งตั้ง โยกย้ายครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งประสานสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อให้ ปรับปรุงระบบการย้ายครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการให้ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน การเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ และการจัดตั้งกลไกช่วยเหลือที่เป็นธรรม

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้ มีคุณธรรม

๓.๑ พัฒนาผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

๓.๒ พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน จัดการเรียนรู้วัดและประเมินผล ตามศักยภาพ ความถนัด และความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียนรายบุคคล

๓.๓ ส่งเสริมและพัฒนากิจการการเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลปกรรม และประชาธิปไตย

๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

๓.๕ ส่งเสริมการทำความดี และมีจิตอาสา

นโยบายจังหวัดตาก (Policies of TAK province)

แผนพัฒนาจังหวัดตาก พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์

“เมืองน่าอยู่ ประตูกการค้าชายแดน”

ยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน และแก้ไขปัญหาความยากจน
๒. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. การพัฒนาผลิตภาพทางการเกษตร
๔. การส่งเสริมการท่องเที่ยว สินค้า OTOP และการค้าชายแดน
๕. การบริหารจัดการภาครัฐ และการรักษาความมั่นคงชายแดนและความสงบเรียบร้อย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและพัฒนาคุณภาพชีวิต และแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับประชาชนในพื้นที่
๒. เพื่อป้องกัน อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน
๓. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้ผลิตสินค้าทางการเกษตรและปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐานและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพาะปลูก สร้างรายได้จากการปลูกพืชเศรษฐกิจ ตลอดจนพัฒนาแหล่งน้ำให้เพียงพอสำหรับการเกษตรและปศุสัตว์ได้ตลอดทั้งปี
๔. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมกิจกรรม ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
๕. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสินค้า OTOP สินค้าชุมชนและผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนตลอดจนเพิ่มช่องทาง การจำหน่ายสินค้า
๖. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการค้าการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก
๗. เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ
๘. เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการป้องกันรักษาความมั่นคงชายแดน และในพื้นที่จังหวัดตาก

แนวคิดพัฒนาจังหวัดตากสู่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ ภายใต้การดำเนินงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้ความเห็นชอบพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสม ในการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกของไทยใน ๕ พื้นที่ชายแดน รองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ได้แก่ จังหวัดตาก, อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา, ชายแดน จังหวัดมุกดาหาร, อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว, ชายแดน จังหวัดตราด และในระยะที่สองของไทยได้แก่ ชายแดน จังหวัดเชียงราย, ชายแดน จังหวัดกาญจนบุรี, ชายแดน จังหวัดหนองคาย, ชายแดน จังหวัดนครพนม, ชายแดน จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาตามนโยบายของ กนพ. จะพิจารณาในด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดน รวมถึงผลกระทบจากเขตเศรษฐกิจพิเศษที่อาจมีทั้งในด้านบวกและด้านลบ แต่กลไกในการสนับสนุนให้มีความยั่งยืนได้นั้น คือ การสร้างคน โดยการให้ศึกษา และการฝึกอาชีพให้กับเด็กและเยาวชนอย่างทั่วถึงเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ด้วยบริบทที่จังหวัดตาก ได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภายใต้นโยบายรัฐบาลในระยะที่หนึ่งและอยู่ในจุดยุทธศาสตร์สำคัญของเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ ประกอบกับสภาพภูมิ

ประเทศ เป็นป่าไม้และชุมชนเขา มีชายแดนประชิดกับประเทศเพื่อนบ้านที่อยู่ระหว่างการพัฒนา จึงเป็นโอกาสสำคัญที่จะได้ระดมความคิดที่กำหนดทิศและเป้าหมายในการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับให้มีศักยภาพควบคู่ไปกับการยกระดับประเทศให้พ้นจากกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่กลุ่มประเทศพัฒนา

๑. กรอบแนวคิดการพัฒนาจังหวัดเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ระดมผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดตากร่วมกันกำหนดแนวทางให้คณะทำงานศึกษาเพื่อยกร่างกรอบแนวคิดการพัฒนาจังหวัดเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษหลังจากนั้นจึงได้ร่วมกันกำหนดการจัดประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นพัฒนาจังหวัดตาก โดยได้นำเสนอร่างกรอบแนวคิดต่อที่ประชุมฯ ดังนี้

จังหวัดตาก : มหานครแห่งความสุขและศูนย์กลางการค้าบนระเบียงเศรษฐกิจ (Metropolis of Pleasure and Commercial Economic Corridor Center) คือ “การเป็นมหานครศูนย์กลางการค้าชายแดน East-West Economic Corridor and North-South Economic Corridor มุ่งสู่ยุทธศาสตร์หลัก ๕ ประการ ได้แก่

- ๑) การเป็นพื้นที่การค้าชายแดนระดับนานาชาติ
- ๒) ศูนย์กลางการค้าการลงทุนบนระเบียงเศรษฐกิจ
- ๓) อุตสาหกรรมเกษตรอินทรีย์ระดับโลก
- ๔) สวนนวัตกรรมการเกษตรแห่งชุมชนเขาเพื่อสุขภาพและสันติภาพ
- ๕) ขับเคลื่อน กระตุ้น สร้างความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนสร้างกลไกและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ปัจจัยสำคัญ

การเชื่อมโยงระดับภูมิภาค : เป็นประตูฝั่งตะวันตกของไทย บนแนวระเบียงเศรษฐกิจ ออก-ตก (EWEC) เชื่อมโยงกับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เมียวดี สามารถเชื่อมต่อสู่ท่าเรือมะละแหม่งและกรุงย่างกุ้งของประเทศเมียนมา

ศักยภาพการพัฒนา : มีฐานการลงทุนในพื้นที่เดิมอยู่แล้ว เช่น อุตสาหกรรมสินค้าเกษตร แปรรูปอุตสาหกรรมสิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน : มีแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การขยายถนนสี่เลน เส้นทางตาก - แม่สอด สะพานข้ามแม่น้ำเมยแห่งที่สอง และการปรับปรุงขยายท่าอากาศยานแม่สอด

๒. แนวทางการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานและสถานศึกษาจังหวัดตาก

สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานและสถานศึกษาจังหวัดตาก ได้นำบทสรุป TAK Forum การประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นพัฒนาจังหวัดตากเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และการระดมความคิดเห็น และรับฟังข้อเสนอจากภาคเศรษฐกิจและสังคม จำนวน ๔ ครั้ง ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานและสถานศึกษาจังหวัดตาก จำนวน ๗ ด้าน ได้แก่

- ๑) ด้านการค้าชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมา
- ๒) ด้านการพัฒนาทักษะด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเมียนมา (ต้องการคนที่รู้และใช้ได้ทั้ง ๓ ภาษา)
- ๓) หลักสูตรการพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพและช่างฝีมือ
- ๔) ด้านส่งเสริมเพื่อสานความสัมพันธ์ที่ดีของไทย - เมียนมา
- ๕) ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว บริการและการโรงแรม

๖) ด้านการอนุรักษ์และป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เช่น ด้านคุณภาพชีวิต การจัดการขยะ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรมประเพณี เป็นต้น

๗) ด้านจุดเน้นของสถาบัน หน่วยงาน และสถานศึกษาตามบริบทของพื้นที่

๓. ประเด็นขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดตากแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ (Area)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาก ได้จัดประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ โรงแรมเวียงตาก ริเวอร์ไซด์ เพื่อประชุมกำหนดรูปแบบและแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดตาก ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดตาก ในคราวประชุมวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมทีลอซู ศาลากลางจังหวัดตาก โดยกำหนด ๕ ประเด็นการขับเคลื่อน ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ นำอาชีพมาเป็นตัวตั้งในการจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของชุมชนให้เชื่อมโยงกันทุกระดับ ตามแผนแม่บทเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

ประเด็นที่ ๒ ความสามารถในการสื่อสารภาษาพม่า ภาษาอังกฤษของเด็กจังหวัดตาก ตามแผนแม่บทเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

ประเด็นที่ ๓ การพัฒนาการดำเนินงานในแต่ละ Flagship (Tak Forum : ๔ Flagship)

ประเด็นที่ ๔ ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการของชุมชน

ประเด็นที่ ๕ การแก้ไขปัญหาด้านการขาดโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็ก เด็กตกหล่น เด็กซ้ำซ้อน

๔. เป้าหมายการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก

เด็ก และ เยาวชนในระบบและนอกระบบ ในพื้นที่ ๙ อำเภอจังหวัดตาก โดยแบ่งภาพพื้นที่อนาคตเป็น ๔ พื้นที่ (๔ Flagship) ดังนี้

พื้นที่ A : เมืองท่าการค้าชายแดน Mae Sot Land Port (อำเภอแม่สอด)

พื้นที่ B : เมืองศูนย์กลางการค้าการลงทุน (เมืองการค้าสี่แยกอินโดจีน) E-W & N-S Trade Intersection (อำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก อำเภอวังเจ้า)

พื้นที่ C : เมืองเกษตรอินทรีย์ Organic Agriculture City (อำเภอพบพระ อำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง อำเภอสามเงา)

พื้นที่ D : เมืองอารยธรรมแห่งขุนเขา (เมืองแห่งสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์) Civilized City in the Mountains (อำเภออุ้มผาง)

๕. อาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดตาก จำแนกตาม ๔ Flagship

<p>Flagship A</p> <p>๑. ด้านการค้าระหว่างประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการธุรกิจค้าปลีก/การเงิน/และการธนาคาร - การออกแบบสารสนเทศ - การจัดการ/การตลาด/ธุรกิจ SMEs <p>๒. ด้านการต้อนรับ บริการ และความบันเทิง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศิลปะประยุกต์ (งานด้านการผลิตสื่อ/การจัดงาน/การออกแบบผลิตภัณฑ์/สถาปัตยกรรม/มัณฑนากร) -งานด้านคหกรรม อาหาร/ภัตตาคาร -งานด้านการโรงแรม การบริการ -ธุรกิจการอีเวนท์และการประชุม <p>๓. ด้านการแพทย์ สาธารณสุข และการดูแลสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เวชศาสตร์ครอบครัว - เวชศาสตร์ชุมชน 	<p>Flagship B</p> <p>๑. ด้านโลจิสติกส์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกระจายสินค้า การจัดการคลังสินค้า - การบริการและการซ่อมบำรุงระบบราง - การบริการและซ่อมบำรุงระบบยานยนต์ขนส่งขนาดใหญ่ <p>๒. ด้านวิศวกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - พลังงานทดแทน - วิศวกรรมอุโมงค์ สะพาน - เครื่องจักรกลเพื่อการเกษตร <p>๓. ด้านวิทยาศาสตร์อาหาร ผลิตภัณฑ์แปรรูป การเกษตร</p> <p>๔. ด้านปศุสัตว์ และการแปรรูปเนื้อโค</p>
<p>Flagship C</p> <p>๑. ด้านอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์</p> <p>๒. ด้านเกษตรอัจฉริยะ (Smart farm)</p> <p>๓. ด้านการพัฒนาพันธุ์พืช</p> <p>๔. ด้านเกษตรพื้นที่สูง</p> <p>๕. ด้านเทคโนโลยีการเกษตร</p>	<p>Flagship D</p> <p>๑. ด้านธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานบริการด้านภาษาต่างประเทศ (อังกฤษ จีน เมียนมา) - การจัดการท่องเที่ยวและบริการที่พัก <p>๒. ด้านสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร - การดูแลผู้สูงอายุ และการฟื้นฟูผู้ป่วย

นโยบายและจุดเน้น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙

๑. ด้านความปลอดภัย ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

๑.๑ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่แห่งความปลอดภัย พร้อมเสริมสร้างระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยอย่างเข้มข้นให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้รับบริการทุกคน จากความไม่ปลอดภัย ทุกรูปแบบ

๑.๒ ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมของสำนักงานและสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๓ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันการรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) ให้กับผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้รับบริการ

๒. ด้านโอกาสและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๒.๑ บริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนในสังกัดเข้าถึงโอกาสความเสมอภาคและได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะสำหรับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานท้องถิ่น สังคมและการพัฒนาประเทศ

เต็มตามศักยภาพ

๒.๒ บริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับโอกาสในการพัฒนา

๒.๓ ส่งเสริมเด็กพิการและผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจัดหาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้ การฝึกอาชีพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถพึ่งตนเองได้

๒.๔ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนในสังกัดเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา โดยเฉพาะการดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนหลุดออกจากระบบการศึกษา และช่วยเหลือเด็กตกหล่นเด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบ

๓. ด้านคุณภาพ ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาให้นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพของสถานศึกษาให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นและบริบทให้สามารถออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับความต้องการ

๓.๒ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเองมีการคิดขั้นสูง มีความสามารถในการสื่อสารสามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเองและร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม เป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๓.๓ บริหารจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคตและมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ นำไปสู่การมีอาชีพ มีงานทำและส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓.๔ ส่งเสริม และพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนให้ควบคู่การเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งส่งเสริมการนำระบบธนาคารหน่วยกิตมาใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียนในสถานศึกษา

๓.๕ พัฒนา ส่งเสริม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐาน ตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพ

๔. ด้านประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐานที่ มุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล

๔.๒ นำนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริ การจัดการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

๔.๓ ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐานในชั้นนวัตกรรมในการขับเคลื่อน บริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกันและแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเพื่อให้ ประสพผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๔ ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ โรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๔.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและปรับกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

จุดเน้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ตามนโยบาย “เรียนดี มีคุณธรรม” มุ่งสู่การพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

๑. พัฒนาระบบการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นสถานศึกษา ปลอดภัย

๒. พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้มแข็ง และขับเคลื่อน ZERO dropout ผ่านเครือข่ายการศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นักเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และได้รับการเสริมสร้างทักษะ ชีวิต ทักษะอาชีพ

๓. บูรณาการการจัดการเรียนรู้ โดยน้อมนำศาสตร์พระราชานในหลวงรัชกาลที่ ๙ และพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ สู่การปฏิบัติของสถานศึกษา

๔. ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ STEM & STEAM Education เพื่อส่งเสริม สมรรถนะผู้เรียน

๕. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามพหุปัญญา และ Soft Power อย่างเต็มศักยภาพ

๖. ส่งเสริมการอ่าน เพื่อเป็นวิถีในการค้นหาความรู้และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้น

๗. ส่งเสริมสมรรถนะและทักษะของผู้เรียนที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และสอดคล้องกับเขตเศรษฐกิจ พิเศษ (Special Economic Zone : SEZ)

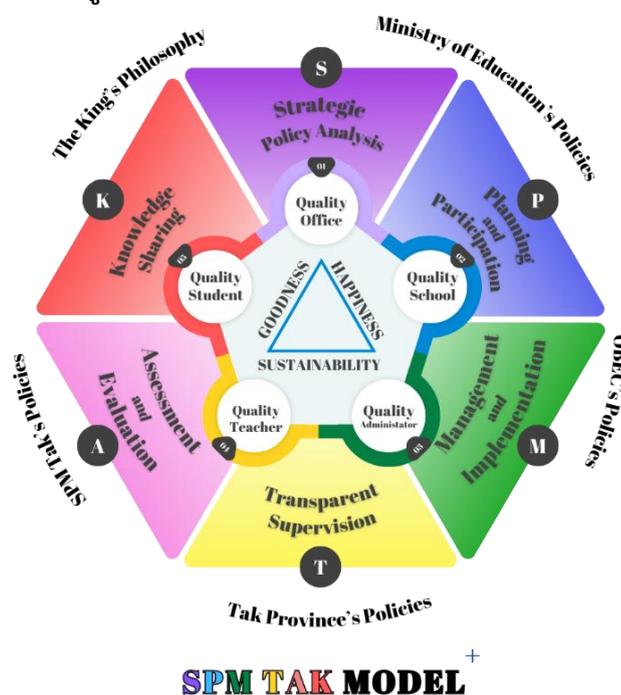
๘. ขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อยกระดับผลการทดสอบ PISA และ O-NET

๙. ส่งเสริมผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะสู่มืออาชีพอย่างมี คุณภาพ และมีองค์ความรู้ด้านการเงินอย่างยั่งยืน

๑๐. ส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา แพลตฟอร์มดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

๑๑. พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
๑๒. พัฒนาระบบการศึกษาที่ยืดหยุ่นด้วยเครือข่ายทางการศึกษา ผ่านธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๑๓. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนานวัตกรรมการบริหารจัดการคุณภาพตามเกณฑ์ OBECQA
๑๔. ขับเคลื่อนโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ เพื่อยกระดับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
๑๕. ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ STEAM Education และสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ด้วยรูปแบบการบริหารจัดการ SPM TAK Model⁺

S: Strategic Policy Analysis (วิเคราะห์นโยบายกลยุทธ์) เป็นการวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดตาก เพื่อจัดทำแผนพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

P: Planning and Participation (การวางแผนและการมีส่วนร่วม) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการวางแผน ตระหนัก รับรู้ แนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ไปในทิศทางเดียวกัน เป้าหมายเดียวกัน

M: Management and Implementation (การบริหารจัดการและนำแผนการไปปฏิบัติ) บริหารจัดการและนำแผนการไปปฏิบัติ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการพัฒนาระบบคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตากโดยใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ

T: Transparent Supervision (ติดตามการบริหารงานอย่างโปร่งใส) การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการทำงานด้วยความโปร่งใสด้วยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กำหนดตัวชี้วัดและ เป้าหมายของงานที่ชัดเจน ยึดหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

A : Assessment and Evaluation (การวัดและประเมินผล) วัดผลและประเมินผลการบริหาร จัดการเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการด้วยวิธีการที่หลากหลาย ถูกต้อง

K : Knowledge Sharing (การแบ่งปันความรู้) ส่งเสริม/พัฒนาการบริหารจัดการที่เน้นรูปแบบ นวัตกรรม ตามอัตลักษณ์แต่ละองค์กรแต่ละบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หรือนวัตกรรม (Innovation) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและสามารถเป็นแบบอย่าง เผยแพร่ให้กับชุมชนและมีการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน

ผลผลิต (Out Put)

๑. School Quality จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ โดยมี ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุก กลุ่มเป้าหมายโดยมีรูปแบบ/ระบบการบริหารจัดการ

๒. Student Quality มีผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่างๆ การสร้าง นวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อ วิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและ หลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

๓. Teacher Quality ครูมีความรู้และทักษะในการเป็นครูมืออาชีพ มีคุณธรรม จิตวิญญาณความเป็นครู มีการพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงมีการบริหารจัดการจัดการชั้นเรียนเชิงบวกสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

๔. Administrator Quality ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบการบริหาร (Model) นวัตกรรมการบริหารที่สามารถพัฒนาและมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ จัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

๕. Secondary Educational Service Area Office Tak Quality มีการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เกิดสัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เป็นองค์กรที่จัดการศึกษาและขับเคลื่อนให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณภาพ ครูมีคุณภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ

ผลลัพธ์ (outcome)

๑. Happiness (ความสุข)

องค์กรแห่งความสุข คนสำราญ งานสำเร็จอย่างมีคุณภาพ การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานความสุข ควบคู่กับผลสำเร็จของงานอย่างมีคุณภาพ นำไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคุณภาพ มีความสุข โรงเรียน มีคุณภาพ มีความสุข ครูมีคุณภาพ มีความสุข และนักเรียนมีคุณภาพ มีความสุข สู่ความยั่งยืน

๒. Sustainability (ความยั่งยืน)

องค์กรเกิดความยั่งยืน มีความต่อเนื่องในการดำเนินงาน สานงานต่อ ก่องานใหม่ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง นำสู่ความยั่งยืนของคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ที่มาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ท้องถิ่น หมายถึง บริเวณสถานที่รวมทั้งสภาพแวดล้อมและสังคมวัฒนธรรมที่นักเรียน ส่วนมากเกี่ยวข้องกับคนเคย มีขอบข่ายครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัดและภูมิภาคของท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น หมายถึง ขอบข่ายเนื้อหาการเรียนรู้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก วิเคราะห์ และกำหนดขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัด ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามสภาพความพร้อม ความต้องการของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อให้มีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมในชีวิตจริงของตนเอง

๒. เพื่อให้เกิดความรักผูกพันกับท้องถิ่น

๓. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจในบ้านเกิดเมืองนอน

๔. เพื่อให้สามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัว และสังคมของตนเอง

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ควรได้เรียนรู้ในประเด็น ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ทรัพยากร

สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การประกอบอาชีพ วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานศึกษา บุคคลสำคัญ สภาพปัญหา เหตุการณ์สำคัญ เป็นต้น

สภาพภูมิประเทศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของแต่ละพื้นที่ ซึ่งทำให้แต่ละพื้นที่มี ความสูงต่ำ แตกต่างกัน ลักษณะทางกายภาพจะมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การคมนาคม และการสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวทั้งที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ แร่ธาตุ ทะเล แม่น้ำ ฯลฯ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น คลอง ถนน อาคาร สถานที่ต่างๆ ต้นไม้ความแปรเปลี่ยนของธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจะส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้ใกล้ชิด โดยเฉพาะ ด้านลบ ถ้าสิ่งเหล่านี้ถูกทำลาย หรือถูกทำลาย หรือถูกกระทำให้เสื่อมสภาพลง

ประวัติความเป็นมา หมายถึง เรื่องราว หรือเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันซึ่งอาจจะมีการจดบันทึกเก็บไว้ หรือเล่าเป็นเรื่องราวใดๆ กันมา หรืออาจจะเป็นประสบการณ์จาก ผู้อาวุโสหรือปราชญ์ชาวบ้านที่ถ่ายทอดไว้

สภาพเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้ของประชากรที่ได้มาจากการประกอบอาชีพต่างๆ และมีรายจ่ายในการซื้อสินค้า และบริการเพื่อการดำรงชีวิต ตลอดจนรวมทั้งการออม และความมั่งคั่งหนี้สิน และความขาดแคลนของครัวเรือนและชุมชน

การประกอบอาชีพ หมายถึง การทำมาหากินที่เกิดจากกิจกรรมหรือบริการใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลผลิตและรายได้ที่มีความสุจริต หรือไม่ผิดศีลธรรม สมาชิกในชุมชนอาจจะประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง ให้บริการ พนักงานบริษัท/ห้าง/ร้าน หรืออาชีพข้าราชการ เป็นต้น

ศาสนาสถานสำคัญ หมายถึง สถานที่ที่คนนับถือศาสนาต่างๆ ใช้ประกอบพิธีกรรม หรือทำกิจกรรมต่างๆ ตามความเชื่อถือศรัทธาของตน อันได้แก่ วัดสำหรับผู้ที่มีนิกายพุทธ มัสยิดสำหรับผู้ที่มีนิกาย อิสลาม หรือโบสถ์สำหรับผู้ที่มีนิกาย คริสต์ เป็นต้น ในศาสนาสถานต่างๆ และเป็นแหล่งรวบรวม สะสม และอนุรักษ์งานศิลปะในรูปแบบต่างๆ และยังเป็นสถานที่ให้คนที่มีนิกายศาสนาต่างๆ ได้ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรมด้วยขนบธรรมเนียม

ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา หมายถึง แบบแผน หรือวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งที่ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา เรื่องราวเหล่านี้จะทำให้สมาชิกของชุมชนยึดโยงกลมเกลียวเป็นเอกภาพ ก่อเกิดความสงบ สันติ และร่วม พัฒนาชุมชนให้เจริญ

การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน่วยงานปกครอง ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดรูปแบบหนึ่ง โดยปกติการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้นๆ เลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อเลือกผู้บริหารท้องถิ่นอีกทีหนึ่ง (เรียกว่าการเลือกตั้งโดยตรงหรือโดยอ้อมตามลำดับ) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจอิสระ (autonomy) ในการบริหารจากรัฐได้ในระดับหนึ่งตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด สถานที่สำคัญ หมายถึง สถานที่หรือสิ่งก่อสร้างในท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง กับเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือการดำรงชีวิต ประจำวัน อาจจะเป็นสถานที่ราชการ หรือเป็นสถานที่เอกชน

บุคคลสำคัญ หมายถึง บุคคลที่ถือกำเนิดในท้องถิ่นแล้วไปสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรือง ให้แก่ประเทศชาติในด้านต่างๆ หรืออาจเป็นบุคคลที่ถือกำเนิดจากท้องถิ่นอื่น แล้วมาสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองให้กับท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ บุคคลสำคัญเหล่านี้ ทั้งที่เสียชีวิตไปแล้วหรือยังมีชีวิตอยู่ถือเป็น ตัวอย่างให้อนุชนรุ่นหลังได้ดำเนินรอยตาม และได้มีโอกาสร่วมแสดงความกตัญญูต่อท่าน

เหตุการณ์สำคัญ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกของ ชุมชน อาจเป็นความเจริญรุ่งเรือง หรือความล้มเหลว อันนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงต่อการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่

การคมนาคมขนส่งที่สำคัญ หมายถึง การติดต่อไปมาระหว่างท้องถิ่น เริ่มต้นจากภายในหมู่บ้านแขวง (ตำบล) เขต (อำเภอ) และจังหวัด ซึ่งอาจจะเป็นการคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำหรือทางอากาศ

คำขวัญ หมายถึง ถ้อยคำ หรือข้อความที่เกิดจากการสังเคราะห์เพื่อแสดงความเป็นองค์รวม เป็นเอกลักษณ์ ความโดดเด่น เป็นอุดมคติ หรือเป้าหมายของหน่วยงาน องค์กร หรือสถานที่ใดที่หนึ่งได้แก่

คำขวัญจังหวัดตาก

“ธรรมชาติน่ายล ภูมิพลเขื่อนใหญ่ พระเจ้าตากเกรียงไกร เมืองไม้และป่างาม”

วิสัยทัศน์จังหวัดตาก

“เมืองน่าอยู่ ประตุการค้าชายแดน”

วิสัยทัศน์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

“บริหารการจัดการศึกษา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

หลักสูตร “รักษตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี” หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษา โดยในสอดคล้องไปในรายวิชาพื้นฐานทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อม จุดเน้นของสถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดตาก เพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ มีทักษะชีวิต สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ สร้างอาชีพ รวมถึงมีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบ้านเกิดเมืองนอน เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาพัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัว และสังคมของจังหวัดตากได้ โดยกำหนดกรอบหลักสูตรท้องถิ่น เป็น ๖ สาระ โดยสาระที่ ๑-๕ เป็นกรอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และสาระที่ ๖ เป็นกรอบที่สถานศึกษา ออกแบบเองตามอัตลักษณ์และบริบทพื้นที่ ดังนี้

สาระที่ ๑ รักษาสุขภาพ หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. การดูแลรักษา สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี และสภาพความเป็นอยู่ทางสังคม
๒. รักษาการออกกำลังกาย เห็นคุณค่า และมีทักษะในการเสริมสร้างสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการเสริมสร้างสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ
๓. สามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง ตามบริบทและความเหมาะสม
๔. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกาย การดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ อนามัยชุมชน สาธารณสุข เป็นต้น

การบูรณาการดิจิทัลและ AI อาทิเช่น ใช้แอปพลิเคชันติดตามสุขภาพ (Health Tracking Apps) สร้างสื่อดิจิทัลเพื่อสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพชุมชนด้วย AI รู้เท่าทันข้อมูลสุขภาพออนไลน์ (Health Literacy in Digital Age) และใช้ Telemedicine ในบริบทพื้นที่ห่างไกลของจังหวัดตาก

สาระที่ ๒ รักษาภาษา หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. ภาษาเพื่อการสื่อสาร
๒. ภาษากับวัฒนธรรมของท้องถิ่นในพื้นที่ชายแดน
๓. การรับและส่งสารในยุคดิจิทัล
๔. มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนคติของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง
๕. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
๖. ใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก
๗. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น การท่องเที่ยวและบริการ มัคคุเทศก์ ภาษาเพื่อการสื่อสาร (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า ภาษาถิ่น) เป็นต้น

ภาษา	สาระที่ควรเรียนรู้ในบริบทจังหวัดตาก
ภาษาไทย	ทักษะการอ่าน เขียน พูด ฟัง ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ภาษาถิ่นของชนเผ่าและกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดตาก การสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวและบริการ
ภาษาอังกฤษ	ภาษาอังกฤษเพื่อการค้าขายแดน การท่องเที่ยว และการบริการ มัคคุเทศก์ภาษาอังกฤษ การสื่อสารในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การใช้ภาษาอังกฤษกับ AI Chatbot
ภาษาจีน	<p>สาระที่ควรเรียนรู้สำหรับบริบทจังหวัดตาก ได้แก่</p> <p>ภาษาจีนกลาง (ภาษาจีนแมนดาริน) เพื่อการค้าและการลงทุน สอดคล้องกับนักธุรกิจจีนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก</p> <p>ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว รองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางผ่านแม่สอดสู่เมียนมา ชุมชนชาวจีนในจังหวัดตาก เช่น ตรอกบ้านจีน ชุมชนโบราณที่มีประวัติกว่า 100 ปี ภาษาและวัฒนธรรมจีนในท้องถิ่น</p> <p>การใช้แอป AI แปลภาษาจีน (เช่น Google Translate, DeepL) เพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง ตัวเลข การนับ คำทักทาย คำศัพท์ทางธุรกิจและการค้าพื้นฐานในภาษาจีน</p>
ภาษาพม่า	<p>สาระที่ควรเรียนรู้สำหรับบริบทจังหวัดตาก ได้แก่</p> <p>-ภาษาพม่า (Myanmar/Burmese) เพื่อการค้าขายแดนแม่สอด-เมียวดี ซึ่งเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญบนระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (EWEC)</p> <p>-การสื่อสารพื้นฐานกับแรงงานข้ามชาติชาวมียนมาในจังหวัดตาก ตามบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม</p> <p>-ความเชื่อมโยงภาษาพม่ากับวัฒนธรรมเมียนมา เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ไทย-เมียนมา</p> <p>-คำทักทาย ตัวเลข คำศัพท์ในชีวิตประจำวันและธุรกิจการค้าในภาษาพม่า</p> <p>-การใช้แอป AI แปลภาษาพม่าในสถานการณ์จริง เช่น การค้า การบริการ การดูแลสุขภาพ</p>
ภาษาถิ่น/ ชนเผ่า	ภาษากะเหรี่ยง และภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ในจังหวัดตาก เพื่อการอนุรักษ์มรดกทางภาษาและวัฒนธรรม การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมในพื้นที่พหุสังคม

การบูรณาการดิจิทัลและ AI : ใช้แอป AI แปลภาษา (Google Translate, ChatGPT, DeepL) ในสถานการณ์จริง สร้างสื่อการเรียนรู้ภาษาด้วย AI Language Tools พัฒนา Chatbot สำหรับการท่องเที่ยวและการค้าขายแดน รู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยี AI ในการสื่อสารข้ามภาษาและข้ามวัฒนธรรม

สาระที่ ๓ รักษ์วัฒนธรรม หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. ความเป็นมาของชาติไทย ความเป็นมาของจังหวัดตาก
๒. สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิดความเชื่อ คตินิยม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เจตคติ ค่านิยม วิถีชีวิต

๓. ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์

๔. อาหารในท้องถิ่น

๕. ภาษาถิ่น

๖. แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

๗. ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

๘. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

๙. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

๑๐. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑๑. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีปพันดวง เป็นงานประเพณีที่นำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญา ชาวบ้านหล่อหลอมจนเกิดเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่และมีหนึ่งเดียวในโลก , ประเพณีขึ้นธาตุเดือน ๙ อำเภอบ้านตาก, แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ตรอกบ้านจัน เป็นชุมชนโบราณที่มีประวัติความเป็นมายาวนานเกินกว่า ๑๐๐ ปี , พิพิธภัณฑ์เมืองเฉลิมพระเกียรติอำเภอเมืองตาก วัดพระบรมธาตุ อำเภอบ้านตาก , วัดไทยสามัคคี อำเภอแม่สอด , พระพุทธรูปหินอ่อน วัดดอนแก้ว อำเภอแม่ระมาด ศิลปะการแสดงที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ระบำเกสิยวเชือกของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง บ้านขุนห้วยแม่ท้อ อำเภอแม่ระมาด ซึ่งจัดแสดงในช่วงวันปีใหม่ อาหารพื้นถิ่น ได้แก่ แกงมะสะ เมี่ยงคำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็น และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยงานฝีมือของคนในท้องถิ่น ได้แก่ ครกหิน และผลิตภัณฑ์จากใบลาน/ใบตาล

การบูรณาการดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ AI เช่น สร้างพิพิธภัณฑ์ดิจิทัล (Virtual Museum) ของท้องถิ่น ถ่ายทอดภูมิปัญญาผ่านสื่อ AR/VR ใช้ AI สร้างสื่อเผยแพร่วัฒนธรรมจังหวัดตาก ออกแบบ Infographic ประเพณีท้องถิ่น บันทึกและอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้วยเครื่องมือดิจิทัล

สาระที่ ๔ รักษ์อาชีพ หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. ความรู้ ความเข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีลักษณะนิสัยในการทำงาน

๒. ความรู้ ความเข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการตามกระบวนการทางเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์

๓. เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔. ทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ และใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

๕. มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

๖. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก ตามโครงสร้างระบบเศรษฐกิจจังหวัดตาก ภาคเกษตร ได้แก่ การเกษตร, การปลูกพืชเศรษฐกิจ, ผลไม้เมืองหนาว/การทำเกษตรพื้นที่สูง, การเกษตรปลอดภัย, เกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าว กาแฟ อะโวคาโด เป็นต้น ส่งเสริมการปศุสัตว์ ได้แก่ โคพันธุ์ตาก ไก่พันธุ์พืชเมืองปลาใช้น้ำน้อย เป็นต้น โดยส่งเสริมการทำเกษตรและปศุสัตว์แบบครบวงจรตั้งแต่ต้นทางกลางทาง และปลายทาง เช่น พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบขนส่งสินค้าทางการเกษตรและปศุสัตว์ การแปรรูปสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ ส่งเสริมการตลาด เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการเกษตรและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ภาคนอกเกษตร ได้แก่ อุตสาหกรรม, การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน, ไฟฟ้า ก๊าซและระบบปรับอากาศ, ประปาและการจัดการน้ำเสีย ภาคบริการ ได้แก่ การขายส่งการขายปลีก, การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า, การช้อปปิ้งออนไลน์และจรรยาบรรณ, การค้าการลงทุน, การเงินและการประกันภัย, การศึกษา, กิจกรรมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ, กิจกรรมด้านสุขภาพ, ศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ, การท่องเที่ยวและบริการ ในพื้นที่จังหวัดตาก

การบูรณาการดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ AI ใช้ AI ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Canva, Midjourney) พัฒนาทักษะ E-Commerce และการตลาดออนไลน์ ใช้ Smart Farm Technology สำหรับเกษตรอินทรีย์ รู้จัก Digital Economy และอาชีพแห่งอนาคตในเขต SEZ ตาก เรียนรู้ Coding และ Robotics สำหรับอุตสาหกรรม

สาระที่ ๕ รักโลก หมายถึง แผนหรือแนวทาง หรือข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่สถานศึกษาในสังกัด สพม.ตาก ใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับสถานศึกษาเกี่ยวกับ

๑. ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตาก

๒. ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบธรรมชาติ เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ และจิตวิทยาศาสตร์

๓. ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ประเทศและโลก นำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๔. เข้าใจสามารถใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และการใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม

๕. มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ (ทรัพยากรดิน, ทรัพยากรป่าไม้, แหล่งทรัพยากรแร่, อ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล) สิ่งแวดล้อม, เกษตรอินทรีย์, หมอกควันไฟป่า PM ๒.๕, ขยะรีไซเคิล

การบูรณาการดิจิทัลและและปัญญาประดิษฐ์ AI ใช้ GIS และ Google Earth ศึกษาภูมิศาสตร์ท้องถิ่น ติดตามคุณภาพอากาศ PM ๒.๕ ด้วยแอปออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้วย AI สร้าง Data

Visualization ทรัพยากรธรรมชาติ ใช้ Drone สำรวจพื้นที่ป่าและเกษตร

สาระที่ ๖ รักษ์.....(อัตลักษณ์โรงเรียน)

รักษ์อัตลักษณ์โรงเรียน หมายถึง แผนหรือแนวทาง ข้อกำหนด รายละเอียด มวลประสบการณ์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอนที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเอง โดยสะท้อนถึงเอกลักษณ์ จุดเด่น ความภาคภูมิใจ และความต้องการพัฒนาของชุมชนในพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่ มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่อำเภอ และสอดคล้องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI)

สาระที่ ๖ เป็นกรอบที่สถานศึกษาออกแบบเองตามอัตลักษณ์และบริบทพื้นที่ เพิ่มความยืดหยุ่นให้แก่สถานศึกษาในการสะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะ ต้องสอดคล้องกับสาระทั้ง ๕ ข้างต้น และบูรณาการดิจิทัล/AI

หลักการกำหนดสาระที่ ๖

สถานศึกษาต้องพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ในการออกแบบสาระที่ ๖

เกณฑ์พิจารณา	รายละเอียด
อัตลักษณ์โรงเรียน	อะไรคือสิ่งที่โรงเรียนภาคภูมิใจและต้องการอนุรักษ์/พัฒนา เช่น ดนตรีพื้นเมือง เกษตรพื้นที่สูง กีฬาพื้นบ้าน ศิลปะชนเผ่า
บริบทพื้นที่อำเภอ	โรงเรียนตั้งอยู่ใน Flagship ใดของ SEZ ตาก (A/B/C/D) เพื่อกำหนดสาระให้ตรงกับความต้องการของชุมชนและตลาดแรงงาน
ความต้องการชุมชน	ชุมชนต้องการให้โรงเรียนพัฒนานักเรียนในด้านใดเป็นพิเศษ ผ่านการสำรวจสัมภาษณ์ หรือประชุมร่วมกัน
การบูรณาการดิจิทัล/AI	สาระที่ ๖ ต้องมีองค์ประกอบการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI อย่างน้อย ๑ ด้าน เพื่อสอดคล้องกับแนวคิด "ก้าวล้ำเทคโนโลยี"
การวัดประเมินผล	กำหนดตัวชี้วัดและวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน วัดได้จริง สอดคล้องกับสาระที่กำหนด

ตอนที่ ๓

การประเมินคุณภาพสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การประเมินคุณภาพสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น นับเป็นภารกิจสำคัญในการวัดและประเมินให้สอดคล้อง และครอบคลุมกับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้(ด้านความรู้ทักษะ และคุณลักษณะ) และธรรมชาติของเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผลการประเมินให้ชัดเจนมีความเป็นไปได้และเหมาะสมกับศักยภาพผู้เรียน โดยเฉพาะวัดและประเมิน ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ข้อเสริม และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) เป็นแนวทางกำหนดกรอบการประเมินคุณภาพ

หลักการ

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการประเมินสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ซึ่งมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
๒. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
๔. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
๕. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตาม หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกในมุงทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและ ประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและ ลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจน การเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยง พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและ จุดเน้นของตนเอง

แนวทางการวัดและประเมินผล

๑. การประเมินผลก่อนเรียน การประเมินผลก่อนเรียน เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในแต่ละวิชา ทุกกลุ่มสาระที่ต้องประเมิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบสารสนเทศของผู้เรียนในเบื้องต้น สำหรับการนำไปใช้จัด กระบวนการเรียนรู้

๒. การประเมินระหว่างเรียน การประเมินระหว่างเรียนเป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบพัฒนาการ ของผู้เรียนว่าบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในการสอนตามแผนการสอนที่ครูไว้วางแผนไว้หรือไม่ ทั้งนี้ สารสนเทศที่ได้จากการประเมินนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และส่งเสริมผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถให้เกิดพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ ได้แก่

๑. การประเมินด้วยการสื่อสารส่วนบุคคล ได้แก่

- ๑.๑ การถามตอบระหว่างทำกิจกรรมการเรียนรู้
- ๑.๒ การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เรียน
- ๑.๓ การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เรียนกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน
- ๑.๔ การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้
- ๑.๕ การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ของผู้เรียน
- ๑.๖ การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้าน พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน

๒. การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance Assessment)

เป็นวิธีการประเมินที่ผู้สอนมอบหมายงานหรือกิจกรรมให้ผู้เรียนทำเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด

การประเมินการปฏิบัติ ผู้สอนต้องเตรียมสิ่งสำคัญ ๒ ประการ คือ

- ๒.๑ ภาระงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ (Tasks)
- ๒.๒ เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics)

๓. การประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment) การประเมินสภาพจริงเป็นการประเมินจากการปฏิบัติอย่างหนึ่งเพียงแต่งานหรือกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง (Real life) หรือใกล้เคียงกับ ชีวิตจริง ดังนั้น งานหรือสถานการณ์จึงมีสิ่งจำเป็นที่ซับซ้อน (Complexity) และเป็นองค์รวม (Holistic) มากกว่างานปฏิบัติทั่วไป

วิธีการประเมินตามสภาพจริงไม่มีความแตกต่างจากการประเมินปฏิบัติ (Performance Assessment) เพียงแต่อาจมีความยุ่งยากในการประเมินมากกว่า เนื่องจากเป็นสถานการณ์จริงหรือต้องจัดสถานการณ์ให้ใกล้เคียง และเกิดประโยชน์กับผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ทราบความสามารถที่แท้จริง ว่ามีจุดเด่นและ ข้อบกพร่องในเรื่องใด อันจะนำไปสู่การแก้ไขที่ตรงประเด็นที่สุด

๔. การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio Assessment) การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน เป็นวิธีการประเมินที่ช่วยส่งเสริมให้การประเมินตามสภาพจริง มีความเป็นไปได้อย่างมากขึ้น โดยการให้ผู้เรียนได้เก็บรวบรวม (Collect) ผลงานจาก การปฏิบัติจริงมีความเป็นไปได้อย่างมากขึ้น โดยการให้ผู้เรียนหรือในชีวิตจริง ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ต่างๆ มาจัดแสดงอย่างเป็นระบบ (Organized) ทั้งนี้ โดยมี จุดประสงค์เพื่อสะท้อนให้เห็น (Reflect) ความพยายาม เจตคติ แรงจูงใจพัฒนาการ และความสัมฤทธิ์ผล (Achievement) ของการเรียนรู้ตามสิ่งที่มุ่งหวังจะให้แฟ้มสะสมงานนั้นสะท้อนออกมา ซึ่งผู้สอนสามารถ ประเมินจากแฟ้มสะสมงานแทนการประเมินจากการปฏิบัติจริงก็ได้

๓. การประเมินหลังเรียน เป็นการประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนเป็นการประเมิน เพื่อมุ่งตรวจสอบ ความสำเร็จของผู้เรียน เมื่อผ่านการเรียนรู้อีกหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อตามผลการเรียนที่คาดหวังหรือไม่ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินก่อนเรียนแล้ว ผู้เรียนเกิดพัฒนาการขึ้นมากน้อย เพียงใด ทำให้สามารถประเมินได้ว่าผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้เพียงใด และกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนเพียงใด ข้อมูลจากการประเมิน ภายหลังการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้มากมาย ได้แก่

- ๑) ปรับปรุงแก้ไขซ่อมเสริมผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์ของการเรียน
- ๒) ปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๓) ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน

การประเมินผลการเรียน สามารถใช้วิธีการและเครื่องมือการประเมินได้อย่างหลากหลายให้ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาสาระ กิจกรรมและช่วงเวลาในการประเมิน เพื่อให้การ ประเมินผลการเรียนดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์และสนับสนุนการเรียนการสอน

รูปแบบการประเมินคุณภาพ

การประเมินระดับสถานศึกษา

๑. การประเมินในชั้นเรียน การประเมินคุณภาพนักเรียนตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (จังหวัด ตาก) และตามจุดเน้นคุณภาพนักเรียนด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ทุกวิชา ทุกชั้น เรียน โดยใช้วิธีการ/เครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างหลากหลายควบคู่ไปกับการเรียน การสอน

๒. การประเมินในระดับสถานศึกษา การประเมินคุณภาพนักเรียนตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (จังหวัดตาก) และตามจุดเน้นคุณภาพนักเรียนด้านสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน สถานศึกษาพิจารณาถึงการประเมินในภาพรวม เพื่อตัดสินผลการพัฒนาผู้เรียนเมื่อจบภาคเรียน หรือปีการศึกษา โดยใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลเป็นแบบทดสอบภาคความรู้หรือภาคปฏิบัติตามที่ สถานศึกษากำหนด

การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา

“การประเมินคุณภาพระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับ เขตพื้นที่ การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาตามภาระความรับผิดชอบสามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการ โดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงาน ต้นสังกัดในการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบ ทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา”(หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ หน้า ๒๔) นอกจากนั้น ภารกิจสำคัญของเขตพื้นที่การศึกษา/ท้องถิ่นในการ บริหารจัดการหลักสูตรระดับ ท้องถิ่น ยังต้องกำหนดให้มีการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่นและรายงาน ผลคุณภาพของผู้เรียน

การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่นเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการ เรียนรู้ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงเป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่นตามที่กำหนด ไว้ในกรอบ หลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถ

ดำเนินการโดยการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานหรือเครื่องมือที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินการจัดสอบ ได้แก่

๑. กำหนดแผนงาน การวางแผนงาน และกำหนดสิ่งที่ต้องการประเมิน รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่จะประเมิน เครื่องมือที่ใช้และช่วงระยะเวลาในการประเมินอย่างชัดเจน โดยกำหนดไว้ชัดเจนในกรอบหลักสูตร ระดับท้องถิ่น เพื่อแจ้งให้โรงเรียนภายในเขตพื้นที่ทราบข้อมูลดังกล่าวล่วงหน้าเพื่อเตรียมพร้อมในการรับการประเมิน

๒. พัฒนาค้างข้อสอบ จัดทำคลังข้อสอบมาตรฐาน เพื่อใช้ในการทดสอบ ซึ่งข้อสอบดังกล่าวควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงเป็นระยะ เพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพ เทียบตรง และเชื่อถือได้

๓. ใช้ผลการประเมินในการพัฒนา ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับ กำหนดนโยบาย วางแผนงาน และกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในเขตพื้นที่ ข้อมูลดังกล่าว เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่เขตพื้นที่ที่จะวางแนวทางในการช่วยเหลือครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

การประเมินโดยหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

การประเมินคุณภาพนักเรียนตามสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถประเมินนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโดยใช้แบบทดสอบภาคความรู้และภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ ประเมินตามกลุ่มสาระการเรียนรู้/เรื่องตามที่ส่วนกลางกำหนด/จุดเน้นตามนโยบาย ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการ ประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบตรวจผลงาน/ชิ้นงาน ยกตัวอย่างเช่น

ตอนที่ ๔ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ประกอบด้วย ประเด็นองค์ความรู้ที่ประกอบเป็นสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่นจังหวัดตาก สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นที่ควรเรียนรู้ โดยสถานศึกษาสามารถจัดเนื้อหาสาระท้องถิ่นให้เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน ประกอบด้วย

๑. สาระที่ ๑ รักสุขภาพ

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. การดูแลรักษา สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี และสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมของท้องถิ่น
๒. รักการออกกำลังกาย เห็นคุณค่า และมีทักษะในการเสริมสร้างสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการเสริมสร้างสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ
๓. สามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้จ่ายสารเสพติด และความรุนแรง ตามบริบทและความเหมาะสม ของท้องถิ่น
๔. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกาย การดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ อนามัยชุมชน สาธารณสุข เป็นต้น

๒. สาระที่ ๒ รักภาษา

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. ภาษาเพื่อการสื่อสารของท้องถิ่น
๒. ภาษากับวัฒนธรรมของท้องถิ่น
๓. การรับและส่งสาร
๔. วัฒนธรรมของท้องถิ่นในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง
๕. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคมในท้องถิ่น
๖. ใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการประกอบอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในท้องถิ่น และสังคมโลก
๗. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น การท่องเที่ยวและบริการ มัคคุเทศก์ ภาษาเพื่อการสื่อสาร (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า ภาษาถิ่น) เป็นต้น

๓. สาระที่ ๓ รักวัฒนธรรม

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. ความเป็นมาของชาติไทย ความเป็นมาของจังหวัดตาก
๒. สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิดความเชื่อ คตินิยม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เจตคติ ค่านิยม วิถีชีวิต ของท้องถิ่น
๓. ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์
๔. อาหารในท้องถิ่น
๕. ภาษาถิ่น

๖. แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น
๗. ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาของท้องถิ่น
๘. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น
๙. ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
๑๐. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามสภาพบริบทของท้องถิ่น
๑๑. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีปพันดวง เป็นงานประเพณีที่นำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญา ชาวบ้านหล่อหลอมจนเกิดเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่และมีหนึ่งเดียวในโลก , ประเพณีขึ้นธาตุเดือน ๙ อำเภอบ้านตาก, แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ตรอกบ้านจัน เป็นชุมชนโบราณที่มีประวัติความเป็นมายาวนานเกินกว่า ๑๐๐ ปี , พิพิธภัณฑสถานเมืองเฉลิมพระเกียรติอำเภอเมืองตาก วัดพระบรมธาตุ อำเภอบ้านตาก , วัดไทยสามัคคี อำเภอแม่สอด , พระพุทธรูปหินอ่อน วัดดอนแก้ว อำเภอแม่ระมาด ศิลปะการแสดงที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ระบำเกี้ยวเชือกของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง บ้านขุนห้วยแม่ท้อ อำเภอแม่ระมาด ซึ่งจัดแสดงในช่วงวันปีใหม่ อาหารพื้นถิ่น ได้แก่ แกงมะแฮะ เมี่ยงคำ
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็น และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยงานฝีมือของคนในท้องถิ่น ได้แก่ ครกหิน และผลิตภัณฑ์จากไบอลาน/ไบอล

๔. สารที่ ๔ รักอาชีพ

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. ความรู้ ความเข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีลักษณะนิสัยในการทำงาน
๒. ความรู้ ความเข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการตามกระบวนการทางเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์
๓. เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคมในท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๔. ทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพของท้องถิ่น ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ และใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
๕. มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
๖. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก ตามโครงสร้างระบบเศรษฐกิจจังหวัดตาก ภาคเกษตร ได้แก่ การเกษตร, การปลูกพืชเศรษฐกิจ, ผลไม้เมืองหนาว/การทำเกษตรพื้นที่สูง, การเกษตรปลอดภัย, เกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าว กาแฟ อะโวคาโด เป็นต้น ส่งเสริมการปศุสัตว์ ได้แก่ โคพันธุ์ตาก ไก่พันธุ์พืชเมือง ปลาใช้น้ำน้อย เป็นต้น โดยส่งเสริมการทำเกษตรและปศุสัตว์แบบครบวงจรตั้งแต่ต้นทางกลางทาง และปลายทาง เช่น พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบขนส่งสินค้าทางการเกษตรและปศุสัตว์ การแปรรูปสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ ส่งเสริมการตลาด เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการเกษตรและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ภาคนอกเกษตร ได้แก่ อุตสาหกรรม, การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน, ไฟฟ้า ก๊าซและระบบปรับอากาศ, ประปาและการจัดการน้ำเสีย ภาคบริการ ได้แก่ การขายส่งการขายปลีก, การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า, การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ ,การค้าการลงทุน, การเงินและการประกันภัย, การศึกษา, กิจกรรมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ, กิจกรรมด้านสุขภาพ, ศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ, การท่องเที่ยวและบริการ ในพื้นที่จังหวัดตาก

๕. สารที่ ๕ รักโลก

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตาก
๒. ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งของท้องถิ่น ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบธรรมชาติ เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ และจิตวิทยาศาสตร์
๓. ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ประเทศและโลก นำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
๔. เข้าใจสามารถใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และการใช้ข้อมูล ภูมิสารสนเทศของท้องถิ่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม
๕. มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ (ทรัพยากรดิน, ทรัพยากรป่าไม้, แหล่งทรัพยากรแร่, อ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล) สิ่งแวดล้อม, เกษตรอินทรีย์, หมอกควันไฟป่า PM ๒.๕, ขยะรีไซเคิล

๖. สารที่ ๖ รัก.....อัตลักษณ์โรงเรียน

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

เอกลักษณ์ จุดเด่น ความภาคภูมิใจ และความต้องการพัฒนาของชุมชนในพื้นที่สถานศึกษา ตั้งอยู่ มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่อำเภอ และสอดแทรกการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI)

แนวทางการนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นสู่การปฏิบัติ

ตัวอย่างการวิเคราะห์สาระ มาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) กับ กรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่น

๑. สาระที่ ๑ รักสุขภาพ	
	<p>ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น</p> <p>๑. การดูแลรักษา สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี และสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมของท้องถิ่น</p> <p>๒. รักการออกกำลังกาย เห็นคุณค่า และมีทักษะในการเสริมสร้างสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการเสริมสร้างสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ</p> <p>๓. สามารถป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง ตามบริบทและความเหมาะสม ของท้องถิ่น</p> <p>๔. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ กีฬา การออกกำลังกาย การดูแลเด็ก/ผู้สูงอายุ อนามัยชุมชน สาธารณสุข เป็นต้น</p>

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับสาระที่ ๑ เรื่อง รัชชสุภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์ กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความ สอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สุขศึกษาและพลศึกษา			
ศิลปะ			
การงานอาชีพ			
ภาษาต่างประเทศ			

หมายเหตุ

- มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในตารางนี้ เป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สัมพันธ์โดยตรงกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเท่านั้น
 - หากครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่ารายวิชาใดมีมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นนี้ก็สามารถปรับหรือบูรณาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในการสอนได้
- คำอธิบายรหัสตัวชี้วัด ตัวอักษร
- ตัวอักษร : ม หมายถึง มัธยมศึกษา
- ตัวเลข : ตัวเลขหลังตัวอักษร หมายถึง ชั้นปี/ช่วงชั้น
- ตัวเลขหลังเครื่องหมาย / หมายถึง ลำดับที่ของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง

ประเด็นเพิ่มเติม ในกรณีกลุ่มสาระที่มีการปรับปรุง มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวควร พิจารณาวิเคราะห์หามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เชื่อมโยงกับกรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นใหม่เพื่อให้เกิด การนำสู่การจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตร

๒. สาระที่ ๒ รักษ์ภาษา
<p>ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ภาษาเพื่อการสื่อสารของท้องถิ่น ๒. ภาษากับวัฒนธรรมของท้องถิ่น ๓. การรับและส่งสาร ๔. วัฒนธรรมของท้องถิ่นในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ๕. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคมในท้องถิ่น ๖. ใช้ภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการประกอบอาชีพ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในท้องถิ่น และสังคมโลก ๗. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น การท่องเที่ยวและบริการ มัคคุเทศก์ ภาษาเพื่อการสื่อสาร (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า ภาษาถิ่น) เป็นต้น

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับสาระที่ ๑ เรื่อง รักสุขภาพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์ กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้อง ของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้อง ของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความ สอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สุขศึกษาและพลศึกษา			
ศิลปะ			
การงานอาชีพ			
ภาษาต่างประเทศ			

หมายเหตุ

- มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในตารางนี้ เป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สัมพันธ์โดยตรงกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเท่านั้น
 - หากครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่ารายวิชาใดมีมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นนี้ก็สามารถปรับหรือบูรณาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้ในการสอนได้
- คำอธิบายรหัสตัวชี้วัด ตัวอักษร
- ตัวอักษร : ม หมายถึง มัธยมศึกษา
- ตัวเลข : ตัวเลขหลังตัวอักษร หมายถึง ชั้นปี/ช่วงชั้น
- ตัวเลขหลังเครื่องหมาย / หมายถึง ลำดับที่ของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง

ประเด็นเพิ่มเติม ในกรณีกลุ่มสาระที่มีการปรับปรุง มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวควร พิจารณาวิเคราะห์หามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เชื่อมโยงกับกรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นใหม่เพื่อให้เกิด การนำสู่การจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตร

๓. สาระที่ ๓ รักษาวัฒนธรรม

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. ความเป็นมาของชาติไทย ความเป็นมาของจังหวัดตาก
๒. สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความคิดความเชื่อ คตินิยม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เจตคติ ค่านิยม วิถีชีวิต ของท้องถิ่น
๓. ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์
๔. อาหารในท้องถิ่น
๕. ภาษาถิ่น
๖. แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น
๗. ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาของท้องถิ่น
๘. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น
๙. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
๑๐. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามสภาพบริบทของท้องถิ่น
๑๑. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีปพันดวง เป็นงานประเพณีที่นำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ภูมิปัญญา ชาวบ้านหล่อหลอมจนเกิดเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่และมีหนึ่งเดียวในโลก , ประเพณีขึ้นธาตุเดือน ๙ อำเภอบ้านตาก, แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่ ตรอกบ้านจัน เป็นชุมชนโบราณที่มีประวัติความเป็นมายาวนานเกินกว่า ๑๐๐ ปี , พิพิธภัณฑสถานเมืองเฉลิมพระเกียรติอำเภอเมืองตาก วัดพระบรมธาตุ อำเภอบ้านตาก , วัดไทยสามัคคี อำเภอแม่สอด , พระพุทธรูปหินอ่อน วัดดอนแก้ว อำเภอแม่ระมาด ศิลปะการแสดงที่สร้างชื่อเสียง ได้แก่ ระบำเกี้ยวเชือกของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง บ้านขุนห้วยแม่ท้อ อำเภอแม่ระมาด ซึ่งจัดแสดงในช่วงวันปีใหม่ อาหารพื้นถิ่น ได้แก่ แกงมะแฮะ เมี่ยงคำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็น และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมไทยงานฝีมือของคนในท้องถิ่น ได้แก่ ครกหิน และผลิตภัณฑ์จากใบลาน/ใบตาล

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับสาระที่ ๓ รัชชวินธรธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์ กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความ สอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สุขศึกษาและพลศึกษา			
ศิลปะ			
การงานอาชีพ			
ภาษาต่างประเทศ			

หมายเหตุ

- มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในตารางนี้ เป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สัมพันธ์โดยตรงกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเท่านั้น
- หากครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่ารายวิชาใดมีมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นนี้ก็สามารถปรับหรือบูรณาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้ในการสอนได้

คำอธิบายรหัสตัวชี้วัด ตัวอักษร

ตัวอักษร : ม หมายถึง มัธยมศึกษา

ตัวเลข : ตัวเลขหลังตัวอักษร หมายถึง ชั้นปี/ช่วงชั้น

ตัวเลขหลังเครื่องหมาย / หมายถึง ลำดับที่ของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง

ประเด็นเพิ่มเติม ในกรณีกลุ่มสาระที่มีการปรับปรุง มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวควร พิจารณาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เชื่อมโยงกับกรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นใหม่เพื่อให้เกิด การนำสู่การจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตร

๔. สาระที่ ๔ รักษาอาชีพ

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. ความรู้ ความเข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีลักษณะนิสัยในการทำงาน
๒. ความรู้ ความเข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการตามกระบวนการทางเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์
๓. เลือกลงใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคมในท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๔. ทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพของท้องถิ่น ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ และใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล
๕. มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
๖. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก ตามโครงสร้างระบบเศรษฐกิจจังหวัดตาก ภาคเกษตร ได้แก่ การเกษตร, การปลูกพืชเศรษฐกิจ, ผลไม้เมืองหนาว/การทำเกษตรพื้นที่สูง, การเกษตรปลอดภัย, เกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าว กาแฟ อะโวคาโด เป็นต้น ส่งเสริมการปศุสัตว์ ได้แก่ โคพันธุ์ตาก ไก่พันธุ์พืชเมือง ปลาใช้น้ำน้อย เป็นต้น โดยส่งเสริมการทำเกษตรและปศุสัตว์แบบครบวงจรตั้งแต่ต้นทางกลางทาง และปลายทาง เช่น พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบขนส่งสินค้าทางการเกษตรและปศุสัตว์ การแปรรูปสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ ส่งเสริมการตลาด เป็นต้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการเกษตรและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ภาคนอกเกษตร ได้แก่ อุตสาหกรรม, การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน, ไฟฟ้า ก๊าซและระบบปรับอากาศ, ประปาและการจัดการน้ำเสีย ภาคบริการ ได้แก่ การขายส่งการขายปลีก, การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า, การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ ,การค้าการลงทุน, การเงินและการประกันภัย, การศึกษา, กิจกรรมวิชาชีพวิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ, กิจกรรมด้านสุขภาพ, ศิลปะความบันเทิงและนันทนาการ, การท่องเที่ยวและบริการ ในพื้นที่จังหวัดตาก

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับสาระที่ ๔ เรื่อง รัชชอาณาจักร

กลุ่มสาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์ กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความ สอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สุขศึกษาและพลศึกษา			
ศิลปะ			
การงานอาชีพ			
ภาษาต่างประเทศ			

หมายเหตุ

- มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในตารางนี้ เป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สัมพันธ์โดยตรงกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเท่านั้น
- หากครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่ารายวิชาใดมีมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นนี้ก็สามารถปรับหรือบูรณาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้ในการสอนได้

คำอธิบายรหัสตัวชี้วัด ตัวอักษร

ตัวอักษร : ม หมายถึง มัธยมศึกษา

ตัวเลข : ตัวเลขหลังตัวอักษร หมายถึง ชั้นปี/ช่วงชั้น

ตัวเลขหลังเครื่องหมาย / หมายถึง ลำดับที่ของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง

ประเด็นเพิ่มเติม ในกรณีกลุ่มสาระที่มีการปรับปรุง มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวควร พิจารณาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เชื่อมโยงกับกรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นใหม่เพื่อให้เกิด การนำสู่การจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตร

๕. สาระที่ ๕ รักษ์โลก

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๑. ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตาก
๒. ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งของท้องถิ่น ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบธรรมชาติ เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ และจิตวิทยาศาสตร์
๓. ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติในระดับท้องถิ่น ประเทศและโลก นำความรู้ไปใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
๔. เข้าใจสามารถใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และการใช้ข้อมูล ภูมิสารสนเทศของท้องถิ่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม
๕. มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. มีความสอดคล้องในพื้นที่จังหวัดตาก เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ (ทรัพยากรดิน, ทรัพยากรป่าไม้, แหล่งทรัพยากรแร่, อ่างเก็บน้ำเขื่อนภูมิพล) สิ่งแวดล้อม, เกษตรอินทรีย์, หมอกควันไฟป่า PM ๒.๕, ขยะรีไซเคิล

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับสาระที่ ๕ เรื่อง รัชชโลภ

กลุ่มสาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
ภาษาไทย			
คณิตศาสตร์ กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กำหนดให้สถานศึกษา ครูผู้สอนวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพิ่มเติมตามความ สอดคล้องของ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด			
สุขศึกษาและพลศึกษา			
ศิลปะ			
การงานอาชีพ			
ภาษาต่างประเทศ			

หมายเหตุ

- มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดในตารางนี้ เป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สัมพันธ์โดยตรงกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเท่านั้น
- หากครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่ารายวิชาใดมีมาตรฐานและตัวชี้วัดอื่นที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นนี้ก็สามารถปรับหรือบูรณาการสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้ในการสอนได้

คำอธิบายรหัสตัวชี้วัด ตัวอักษร

ตัวอักษร : ม หมายถึง มัธยมศึกษา

ตัวเลข : ตัวเลขหลังตัวอักษร หมายถึง ชั้นปี/ช่วงชั้น

ตัวเลขหลังเครื่องหมาย / หมายถึง ลำดับที่ของตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง

ประเด็นเพิ่มเติม ในกรณีกลุ่มสาระที่มีการปรับปรุง มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวควร พิจารณาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เชื่อมโยงกับกรอบหลักสูตรสาระท้องถิ่นใหม่เพื่อให้เกิด การนำสู่การจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตร

๖. สาระที่ ๖ รักษ์.....อัตลักษณ์โรงเรียน

ขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

เอกลักษณ์ จุดเด่น ความภาคภูมิใจ และความต้องการพัฒนาของชุมชนในพื้นที่ที่สถานศึกษา ตั้งอยู่ มีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่อำเภอ และสอดแทรกการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ ปัญญาประดิษฐ์ (AI)

แนวทางการนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นสู่การปฏิบัติ แนวคิด ๓C Integration Model

ความหมาย องค์ประกอบ และขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

๑. ความหมายและปรัชญาของหลักสูตรท้องถิ่น

หลักสูตรท้องถิ่น เป็นกลไกที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีความหมายและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนและชุมชน

๑.๑ นิยามและวัตถุประสงค์

หลักสูตรท้องถิ่น คือ หลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น นั้น ๆ โดยเป็นการนำหลักสูตรแม่บทหรือหลักสูตรแกนกลางมา ปรับ เพิ่ม ขยาย หรือ สร้างหลักสูตรย่อย ขึ้นมาเสริม และต้องอาศัยการ บูรณาการ วิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยมีแกนหลักจากท้องถิ่น

๑.๒ ผลกระทบที่เกิดจากการใช้หลักสูตรท้องถิ่น

หลักสูตรท้องถิ่นที่เน้นการปฏิบัติจริงและเชื่อมโยงกับชุมชนส่งผลดีต่อทุกฝ่าย ได้แก่

◆ **ต่อผู้เรียน** นักเรียน มีความสุขในการเรียนมากขึ้น เพราะได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้เปลี่ยนบรรยากาศ ได้เรียนรู้ธรรมชาติและวิถีชีวิตของบรรพบุรุษ และทำให้ผู้เรียน กล้าแสดงออก กล้านำเสนอผลงาน และมีระเบียบวินัยมากขึ้น รวมถึงเกิดความ ภาคภูมิใจในท้องถิ่น ของตนเอง

◆ **ต่อครูและโรงเรียน** ครูมีความพึงพอใจต่อการสอนแบบบูรณาการ, มีโอกาส เข้าถึงชุมชน มากขึ้น, และได้ นำ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

◆ **ต่อผู้ปกครองและชุมชน** ผู้ปกครอง ใฝ่ใจโรงเรียน มากขึ้น, รู้สึกภูมิใจที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นวิทยากรท้องถิ่น, และชุมชนรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้การ สนับสนุนงบประมาณ และช่วยเหลืองานของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

๒. องค์ประกอบหลักของหลักสูตรท้องถิ่น

การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นมักจัดทำในรูปแบบของ รายวิชาเพิ่มเติม และต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่ชัดเจนเพื่อเป็นกรอบการดำเนินงาน ดังตัวอย่างแบบการเขียนหลักสูตรท้องถิ่น

๒.๑ โครงสร้างเอกสารหลักสูตรรายวิชา หลักสูตรท้องถิ่น ควรประกอบด้วยรายการหลักดังนี้

- ๑.ชื่อหลักสูตร เช่น หลักสูตรการพัฒนาอาชีพโฮมสเตย์ หลักสูตรการเรียนรู้จากครูกอไข่
- ๒.ความสำคัญ
- ๓.จุดมุ่งหมาย และ วัตถุประสงค์ (ซึ่งควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการ อนุรักษ์ การผลิตผลผลิต และการจำหน่าย เพื่อเสริมรายได้แก่ครอบครัว)
- ๔.โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วยหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย โดยการสร้างกรอบหัวข้อเรื่องย่อยจะต้อง จัดลำดับเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยาก หรือจากความแรงดันไปสู่ความแรงดันน้อยกว่า
- ๕.กิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การศึกษาหาความรู้, การสัมภาษณ์จากผู้รู้ในชุมชน, การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสาธิต, การลงมือปฏิบัติจริง, และการนำเสนอผลงานหรือโครงการ
- ๖.การวัดและประเมินผล ควรมีการวัดผลตามสภาพจริงโดยใช้วิธีที่หลากหลาย เช่น การทดสอบก่อน/หลังเรียน, การ สังเกต, การ สัมภาษณ์, การ ตรวจสอบผลงาน/โครงการ, และการประเมินผลจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้บริหาร, ครู, บุคลากรในท้องถิ่น)

๒.๒ ลักษณะเนื้อหาสาระสำคัญ

เนื้อหาในหลักสูตรท้องถิ่นต้องมีความยืดหยุ่นและบูรณาการ สัดส่วนเนื้อหา อาจมีการกำหนดสัดส่วนเนื้อหาท้องถิ่น ๓๐% และเนื้อหาหลักสูตรแกนกลาง ๗๐% การบูรณาการวิชา หลักสูตร "ครูกอไฟ" บูรณาการกลุ่มวิชาทักษะ, คณิตศาสตร์, ภาษาไทย, กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต, และงานพื้นฐานอาชีพ เข้าด้วยกัน

๓. ขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ตามแนวคิด "๓C Integration Model" ของโรงเรียนในสังกัด สพม. ตาก นั้น มีกระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ระยะหลัก และมีขั้นตอนทางเทคนิคในการจัดทำหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการ ๓ องค์ประกอบหลัก (๓C) เข้าด้วยกันอย่างเคร่งครัด

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามแนวคิด ๓C Integration Model

หลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นจะถูกจัดทำเป็น รายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อแสดงถึงการเป็นวิชาที่มุ่งเน้นสาระท้องถิ่นหรือวิชาเฉพาะของโรงเรียน

รูปแบบการบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา

๑) การบูรณาการในวิชาพื้นฐาน นำเนื้อหาท้องถิ่นแทรกเข้าไปในการสอนวิชาพื้นฐาน (เช่น นำเรื่องโบราณสถานมาสอนในวิชาประวัติศาสตร์ ส๒๑๑๐๑)

๒) การจัดทำเป็นรายวิชา เพิ่มเติม แยกต่างหาก จัดทำเป็นวิชาใหม่ขึ้นมาโดยเฉพาะ เช่น "มรดกวัฒนธรรม เมืองตาก", "ภูมิปัญญาเกษตรอินทรีย์"

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (๓C Data Analysis)

ขั้นตอนนี้คือการสร้างฐานข้อมูลสำหรับการออกแบบหลักสูตร โดยคณะทำงานต้องรวบรวมและจัดระบบข้อมูลตามองค์ประกอบ ๓C เพื่อให้ทราบถึง "สิ่งที่ต้องสอน" และ "วิธีการสอน" ที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนที่สุด

C๑: Core Curriculum (หลักสูตรแกนกลาง) ทบทวนและเลือกตัวชี้วัดสำคัญ (Knowledge/Skills/Attitudes) ที่ต้องการพัฒนาเพิ่มเติม หรือเป็นทักษะที่นำไปสู่การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

C๒: Community Context (บริบทชุมชน) สสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่น, ทรัพยากร, วัฒนธรรมเด่น, อาชีพสำคัญ ที่สามารถใช้เป็นฐานการเรียนรู้หรือเป็นหัวข้อของหลักสูตร สามารถทำได้โดยการสัมภาษณ์ปราชญ์ท้องถิ่น หรือศึกษาข้อมูลจากเทศบาล

C๓: Children's Needs (ความต้องการของผู้เรียน) สสำรวจความสนใจ, ความถนัด, ศักยภาพ, ปัญหา หรือประเด็นที่ผู้เรียนอยากเรียนรู้เพิ่มเติม โดยอาจใช้การสำรวจความต้องการ (Needs Assessment Survey) หรือการพูดคุยกลุ่ม (Focus Group)

๒. การออกแบบโครงสร้างหลักสูตร (Curriculum Design)

หลังจากการวิเคราะห์ ๓C แล้ว คณะทำงานจะนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักของหลักสูตร

- ◆ **กำหนดชื่อและรหัสวิชา:** ชื่อวิชาต้องมีความชัดเจนและสอดคล้องกับการบูรณาการ ๓C (เช่น "มรดกสร้างสรรค์: ตาก ๔.๐") รหัสวิชาต้องใช้รหัส "ท" และเป็นรายวิชา "เพิ่มเติม" (เลข ๒ ในหลักที่ ๓ เช่น ท๑๒๒๐๑)
- ◆ **กำหนดสาระสำคัญและการบูรณาการ:** สาระการเรียนรู้ต้องเป็นหัวข้อหลักที่เกิดจากการ บูรณาการข้อมูล ๓C
- ◆ **กำหนดผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes):** กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนคาดว่าจะทำได้เมื่อจบรายวิชา โดยอ้างอิงถึงการพัฒนาความรู้ (Knowledge), ทักษะ (Skills), เจตคติ (Attitudes) และ
- ◆ **ผลงาน (Products/Projects)** ตามกรอบโมเดล ๓C

๓. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการวัดผล (Development and Assessment)

ขั้นตอนนี้คือการแปลงโครงสร้างหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน

◆ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ (๓C Integrated Units)

สาระ/เนื้อหา ใช้เรื่องราว/ทรัพยากรท้องถิ่น (C๒) เป็นแกนหลัก

กระบวนการเรียนรู้: ใช้วิธีที่ตอบสนองความถนัดของผู้เรียน (C๓) เช่น Project-Based

Learning หรือ Place-Based Education

มาตรฐานการเรียนรู้/ทักษะ: สอดแทรกการฝึกทักษะตามตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลาง (C๑)

- ◆ **กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล:** การวัดผลต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของหลักสูตรทางเลือกที่เน้นการปฏิบัติ โดยเน้นการประเมินผลงาน/โครงการ (Products/Projects) ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของโมเดล ๓C นอกจากนี้ยังมีการประเมินด้านทักษะ/ปฏิบัติ (เช่น การใช้ Rubric) และด้านเจตคติ/คุณลักษณะ

๔. การจัดทำเอกสารหลักสูตรท้องถิ่น (Documentation)

จัดทำเอกสารหลักสูตรฉบับสมบูรณ์เพื่อให้มีความชัดเจนและเป็นไปตามระเบียบ โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบหลัก

๑. ความนำ (Introduction) เน้นหลักการและแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตร โดยอ้างอิงถึง ๓C Integration Model
๒. สาระสำคัญของรายวิชา (Key Details) ระบุชื่อวิชา รหัสวิชา ประเภทวิชา จำนวนหน่วยกิต เวลาเรียน
๓. คำอธิบายรายวิชา (Subject Description) อธิบายเนื้อหาสาระและกิจกรรมโดยย่อ
๔. ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) กำหนดผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนพึงประสงค์
๕. โครงสร้างรายวิชา (Subject Structure) ตารางแสดงหน่วยการเรียนรู้ สาระสำคัญ เวลา และน้ำหนักการประเมิน
๖. แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล (Teaching and Assessment Guidelines): คำแนะนำสำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ (เช่น เน้น Project-Based Learning) และการวัดประเมินผลที่หลากหลาย

ภาพรวมกระบวนการบริหารจัดการ (๔ ระยะ)

ขั้นตอนข้างต้นจะเกิดขึ้นภายใต้กรอบการบริหารจัดการหลัก ๔ ระยะ ซึ่งกำหนดให้เกิดขึ้นในช่วงปีการศึกษา ๒๕๖๘ (พัฒนา) และ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ (นำไปใช้)

ระยะที่	ชื่อระยะ	การดำเนินการหลัก
ระยะที่ ๑	การเตรียมการและสร้างการรับรู้ (ก่อนเริ่มพัฒนา)	สื่อสารนโยบาย "๓C Integration Model", จัดตั้งคณะทำงานหลักสูตร, และวางแผนการพัฒนา สมรรถนะครู
ระยะที่ ๒	การพัฒนาและออกแบบหลักสูตร (ช่วงพัฒนา)	ดำเนินการตาม ขั้นตอนทางเทคนิค ๑-๔ ข้างต้น โดยเน้นการวิเคราะห์ข้อมูล ๓C เชิงลึก, การออกแบบ หลักสูตรท้องถิ่น, และ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อขอความคิดเห็น/การสนับสนุน
ระยะที่ ๓	การนำร่องและการปรับปรุง	เลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อ นำร่องหลักสูตร, ผู้บริหาร ต้องนิเทศติดตาม, จัดประชุม AAR/PLC เพื่อถอดบทเรียนและปรับปรุงหลักสูตรให้ พร้อมใช้งานในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙
ระยะที่ ๔	การกำกับติดตามและประเมินผล ความสำเร็จ (ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๙ ช่วงนำไปใช้)	สร้างระบบการวัดผล ๔ ด้าน , ติดตามการใช้หลักสูตร ตาม, และจัดทำรายงานผลเพื่อขยายผล

แนวทางสำหรับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ AI ออกแบบหลักสูตรท้องถิ่น AI Prompt สำหรับออกแบบหลักสูตรท้องถิ่นตาม ๓C Integration Model

ขั้นตอนที่ ๑

เข้าใช้งานโปรแกรม กดลิงก์ Google NotebookLM

ขั้นตอนที่ ๒

- ๑.แนบไฟล์ข้อมูล หลักสูตรแกนกลาง/คู่มือปฏิบัติงาน
- ๒.แนบหลักสูตรของโรงเรียน
- ๓.แนบบแบบฟอร์มที่ วิเคราะห์ ๓C
- ๔.เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๓ ป้อน PROMT AI

Prompt ๑ เอกสารแนวทางสำหรับการให้ AI ออกแบบหลักสูตรท้องถิ่น

 ส่วนที่ ๑ บริบทและบทบาท (Context & Role)

บทบาทของ AI คุณคือผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยมีความเข้าใจลึกซึ้งในการบูรณาการ ๓C Integration Model (Core Curriculum หลักสูตรแกนกลาง, Community Context บริบทชุมชน, Children's Needs ความต้องการของผู้เรียน) เข้ากับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา วัตถุประสงค์ ออกแบบหลักสูตรท้องถิ่นที่เป็นรายวิชาเพิ่มเติม โดยมีโครงสร้างเอกสารที่ครบครัน ชัดเจน และนำไปปฏิบัติได้จริง ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบหลัก

ข้อมูลพื้นฐานทางเลือก

- ชื่อหลักสูตร: [ระบุชื่อที่ผู้ต้องการ]
- โรงเรียน/สถานศึกษา: [ชื่อ]
- ระดับการศึกษา: [ประถม/มัธยมต้น/มัธยม]
- ชั้นเรียนเป้าหมาย: [ระบุ]

 ส่วนที่ ๒ โครงสร้าง ๖ องค์ประกอบที่ AI ต้องสร้าง

องค์ประกอบที่ ๑ ความนำ (Introduction)

คำแนะนำ อธิบายหลักการ เหตุผล และแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตร โดยต้อง:

- ระบุความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรนี้
- อ้างอิง ๓C Integration Model อย่างชัดเจน
- อธิบายว่า C๑ (หลักสูตรแกนกลาง), C๒ (บริบทชุมชน), และ C๓ (ความต้องการผู้เรียน) สะท้อนในหลักสูตรนี้อย่างไร
- กล่าวถึงผลกระทบที่คาดหวังต่อผู้เรียน ครู และชุมชน

ตัวอย่างเนื้อหา

บทนำเกี่ยวกับความเป็นมาของทรัพยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
การเชื่อมโยงกับศักยภาพของชุมชนและความต้องการของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ ๒ สารสำคัญของรายวิชา (Key Details)

คำแนะนำ: ระบุข้อมูลพื้นฐานของรายวิชาอย่างชัดเจนและครบถ้วน:

- ชื่อรายวิชา: [ชื่อที่สื่อถึงการบูรณาการ ๓C]
- รหัสรายวิชา: ...[บบbbb] (ต้องเป็นรหัส "... " และมีเลข ๒ ในหลักที่ ๓) ดูความสอดคล้องตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
- ประเภทรายวิชา: รายวิชา พื้นฐาน หรือ เพิ่มเติม (วิชาเลือก/วิชาบังคับ)
- ระดับชั้น: [ระบุ]
- จำนวนหน่วยกิต: [จำนวน]
- จำนวนชั่วโมง: [ระบุ]
- ปีการศึกษาที่เปิดสอน: [ระบุ]

ข้อกำหนด

- ชื่อรายวิชาต้องสะท้อน ๓C อย่างชัดเจน (เช่น "มรดกสร้างสรรค์: เมืองตาก ๔.๐")
- รหัสวิชาต้องขึ้นต้นด้วย "ท" และมี "๒" ในหลักที่ ๓ เพื่อแสดงสถานะ "เพิ่มเติม" (เช่น ท๑๒๒๐๑) หรือ พื้นฐาน (เช่น ท๑๒๒๐๑)

องค์ประกอบที่ ๓ คำอธิบายรายวิชา (Subject Description)

คำแนะนำ อธิบายภาพรวมของเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และวิธีการสอนแบบสรุปย่อ (๒๐๐-๓๐๐ คำ)

ต้องรวมถึง

๑. ลักษณะทั่วไปของเนื้อหาสาระหลัก
๒. การเชื่อมโยงกับทรัพยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น (C๒)
๓. ประเภทกิจกรรมการเรียนรู้หลัก (Project-Based Learning, Place-Based Education)
๔. วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการผู้เรียน (C๓)
๕. การบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลาง (C๑)

ตัวอย่างรูปแบบ "รายวิชา[ชื่อ]เป็นรายวิชาเพิ่มเติมที่ออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนได้... โดยใช้เรื่องราว/ทรัพยากรท้องถิ่น[ระบุ]เป็นแกนหลักในการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรม[ระบุประเภท]..."

องค์ประกอบที่ ๔ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด (Standards & Indicators)

คำแนะนำ ระบุตัวชี้วัดที่คัดเลือกมาจากหลักสูตรแกนกลาง (C๑) ซึ่งอยากให้ผู้เรียนพัฒนา:

ต้องรวมถึง

๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง: [ระบุทั้งหมด]
๒. มาตรฐานสำคัญของผู้เรียน: [ระบุตามหลักสูตรแกนกลาง]
๓. ตัวชี้วัดเฉพาะ: [ระบุ ๓-๕ ตัวชี้วัดสำคัญที่พัฒนาเพิ่มเติม]

รูปแบบตัวอย่าง:

- สาระที่ ๑: [ชื่อ] | ตัวชี้วัด: [ระบุ]
- สาระที่ ๒: [ชื่อ] | ตัวชี้วัด: [ระบุ]
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์: [ระบุ]

องค์ประกอบที่ ๕ ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes)

คำแนะนำ กำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังจากผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดการเรียนรายวิชา โดยต้องครอบคลุม ๔ ด้าน: ต้องรวมถึง

ด้านที่ ๑ ความรู้ (Knowledge)

- ผู้เรียนสามารถ[อธิบาย/บรรยาย/ระบุ]...
- ผู้เรียนเข้าใจ...

ด้านที่ ๒ ทักษะ (process)

- ผู้เรียนสามารถ[ประยุกต์ใช้/สร้าง/วิเคราะห์]...
- ผู้เรียนมีทักษะ...
- ผู้เรียนสามารถทำงานโครงการ...

ด้านที่ ๓ เจตคติ (Attitudes)

- ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ...
- ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจ...
- ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ...

ด้านที่ ๔ ผลงาน/โครงการ (Products/Projects)

- ผู้เรียนสามารถสร้างผลงาน[ระบุประเภท]...
- ผู้เรียนสามารถนำเสนอโครงการ...

ข้อกำหนด

- ใช้ Bloom's Taxonomy (Bloom level)
- เขียนให้สามารถวัดและประเมินได้
- มี ๘-๑๒ ผลการเรียนรู้เป็นอย่างน้อย

องค์ประกอบที่ ๖ โครงสร้างรายวิชา (Subject Structure)

คำแนะนำ จัดทำเป็นตารางแสดงหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการ ๓C (Integrated Units) โดยชัดเจน

รูปแบบตาราง

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ (C๒/Community Focus)	สาระสำคัญ (๓C Integrated Content)	เวลา (ชม.)	น้ำหนัก (%)	ผลการเรียนรู้ ที่สอดคล้อง
๑	[ชื่อที่สะท้อน C๒]	[สาระเชื่อมโยง C๑+C๒+C๓]	[ชั่วโมง]	[%]	[ระบุ LO]
รวม			[รวม]	๑๐๐%	

ข้อกำหนด:

- อย่างน้อย ๔-๖ หน่วยการเรียนรู้
- ชื่อหน่วยต้องสะท้อนเรื่องราว/ทรัพยากรท้องถิ่น (C๒)
- สาระสำคัญต้องแสดงการบูรณาการ ๓C อย่างชัดเจน
- รวมเวลาควรเท่ากับจำนวนชั่วโมงของรายวิชา
- ระบุผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแต่ละหน่วย

องค์ประกอบที่ ๗ แนวทางการจัดการเรียนรู้และประเมินผล (Teaching and Assessment Guidelines)

คำแนะนำ ให้คำแนะนำสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผล

ส่วนที่ ๑ กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ (Teaching Strategies)

ต้องระบุ

วิธีการสอนหลัก: [Project-Based Learning / Place-Based Education / Action Learning]

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงสำรวจ:

- การศึกษาหาความรู้จากชุมชน
- การสัมภาษณ์ผู้รู้ท้องถิ่น/ผู้เชี่ยวชาญ
- การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยาย
- การลงมือปฏิบัติจริง
- การเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้

บทบาทของครู [อธิบายบทบาทที่เปลี่ยนไปจากเดิม]

บทบาทของผู้เรียน [ลงมือปฏิบัติ สร้างสรรค์ สำรวจด้วยตนเอง]

บทบาทของชุมชน [วิทยากรภายนอก ทำให้มีส่วนร่วม สนับสนุน]

ส่วนที่ ๒ การวัดและประเมินผล (Assessment Methods)

ต้องระบุ

ก. การประเมินก่อนเรียน (Pre-Assessment):

วิธีการ: [แบบสำรวจ/สัมภาษณ์/การสังเกต]

เครื่องมือ: [ระบุ]

วัตถุประสงค์: [เพื่อ...]

ข. การประเมินระหว่างการเรียน (Formative Assessment):

การสังเกตพฤติกรรม

การตรวจผลงานระหว่างกิจกรรม

การทำแบบฝึกหัด

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม

การประเมินตนเอง

ค. การประเมินหลังเรียน (Summative Assessment):

สำหรับความรู้ (Knowledge): [ทดสอบ/แบบประเมิน]

สำหรับทักษะ (Skills): [Rubric สำหรับประเมินทักษะปฏิบัติ/โครงการ]

สำหรับเจตคติ (Attitudes): [การสังเกต/บันทึก/แบบประเมินคุณลักษณะ]

สำหรับผลงาน/โครงการ (Products/Projects): [Rubric มาตรฐาน]

ง. แนวทางการประเมินผลจากผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholder Feedback):

ผู้บริหาร

ครู (ผู้สอน/ผู้นิเทศ)

บุคลากรท้องถิ่น/วิทยากร

ผู้ปกครอง

จ. เกณฑ์การประเมิน

ระดับ ดีเยี่ยม/ดี/พอใจ/ต้องปรับปรุง

หรือคะแนน [ระบุ]

ชุดคำสั่ง (Prompts) สำหรับใช้กับ NotebookLM เพื่อออกแบบหลักสูตรท้องถิ่น “รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี”

โดยประยุกต์มาจาก คู่มือการออกแบบหลักสูตรโมเดล ๓C และ เอกสารโครงการรักษ์ตาก เพื่อให้ครอบคลุมทั้งโครงสร้างวิชาการและบริบทเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก

คุณสามารถคัดลอก (Copy) ไปวางใน NotebookLM แล้วปรับแก้ข้อความในวงเล็บ [...] ได้เลย

๑. Prompt ตั้งค่าบทบาท (Role Definition) - *เริ่มด้วยอันนี้เสมอ*

เพื่อให้ AI เข้าใจบริบทการทำงานว่าเป็นนักวิชาการ ไม่ใช่แค่บอททั่วไป

"คุณคือผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีความเข้าใจลึกซึ้งในการบูรณาการ ๓C Integration Model (Core Curriculum หลักสูตรแกนกลาง, Community Context บริบทชุมชน, Children's Needs ความต้องการของผู้เรียน) โจทย์ของคุณ: ออกแบบหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสำหรับโครงการ 'รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี' เพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก เป้าหมาย: สร้างหลักสูตรที่เน้นทักษะอาชีพ (Learn to Earn), ทักษะแห่งอนาคต (Future Skills) และการใช้เทคโนโลยี โดยให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน [ระบุชื่อโรงเรียน] ระดับชั้น [ระบุระดับชั้น]"

๒. Prompt ร่างโครงสร้างหลักสูตร (The ๖ Elements)

สั่งให้ AI ร่างเนื้อหาหลักสูตรทั้งฉบับตามมาตรฐานวิชาการ

"จากข้อมูลทั้งหมด ช่วยร่างรายละเอียดหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม [ระบุชื่อวิชา เช่น 'นวัตกรรมน้อยรักษ์ตาก'] ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบหลัก ดังนี้:

๑. ความนำ: อธิบายความสำคัญโดยเชื่อมโยง 'ยุทธศาสตร์จังหวัดตาก' และ 'เขตเศรษฐกิจพิเศษ' เข้ากับหลักสูตรแกนกลางฯ
๒. สาระสำคัญ: ระบุชื่อวิชา, รหัสวิชา (เช่น ท...), จำนวนหน่วยกิต/ชั่วโมง
๓. คำอธิบายรายวิชา: เขียนสรุปย่อ ๒๐๐-๓๐๐ คำ เน้นการเรียนรู้แบบ Active Learning การใช้เทคโนโลยี AI และการเชื่อมโยงกับทรัพยากรในท้องถิ่นตาก (เช่น สินค้า OTOP, การค้าชายแดน, ธรรมชาติ)
๔. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด: คัดเลือกตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลาง (C๑) ที่เกี่ยวข้อง
๕. ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes): กำหนดผลลัพธ์ ๔ ด้าน (ความรู้, ทักษะ, เจตคติ, ผลงาน) โดยเน้นทักษะอาชีพ (Career Skills)
๖. โครงสร้างรายวิชา (ตาราง): แบ่งหน่วยการเรียนรู้ ระบุชื่อหน่วยที่สะท้อนบริบทตาก, สาระสำคัญ, และเวลาเรียน"

๓. Prompt เจาะลึกบริบท (Contextualization Prompts)

ใช้ชุดนี้เพื่อดึงจุดเด่นของ "เมืองตาก" มาใส่ในบทเรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เน้นอาชีพและเศรษฐกิจ

"ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล 'เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก' จากเอกสาร แล้วเสนอไอเดีย หน่วยการเรียนรู้ ๓ หน่วย ที่เตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับอาชีพในอนาคต เช่น โลจิสติกส์ชายแดน, E-commerce สินค้าท้องถิ่น, หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม"

เน้นเทคโนโลยีและนวัตกรรม

"ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning ที่ให้นักเรียนใช้ AI และเครื่องมือดิจิทัล มาแก้ปัญหาจริงในชุมชนตาก (เช่น ใช้ AI ออกแบบลายผ้าทอตาก, ทำการตลาดออนไลน์ให้สินค้าชุมชน)",

๔. Prompt การสอนและวัดผล (Teaching & Assessment)

เพื่อให้ครูนำไปใช้สอนได้จริงตามแนวทาง ๗ Principles of Learning

ด้านการสอน

"ช่วยเขียนแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับรายวิชานี้ โดยเน้นเทคนิค **Active Learning** และ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้จริงในชุมชน (Place-Based Education) ระบุบทบาทครูในฐานะ Coach และบทบาทชุมชนในการสนับสนุนการเรียนรู้"

ด้านการวัดผล

"สร้างเกณฑ์การวัดและประเมินผล (Rubric) สำหรับชิ้นงาน 'โครงการนวัตกรรมรักษ์ตาก' โดยแบ่งคุณภาพเป็น ๔ ระดับ และเน้นการประเมินทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ตามนโยบาย Future Skills",

เทคนิคเพิ่มเติม (Pro Tip): หลังจากได้คำตอบจาก AI แล้ว ให้ใช้เทคนิค **Note-to-Source Loop**

โดยกดบันทึกคำตอบนั้นเป็นโน้ต (Note) แล้วสั่ง AI ต่อว่า "จากโครงร่างหลักสูตรที่ร่างมา (ใน Note)

ช่วยวิเคราะห์จุดอ่อนและเสนอแนะวิธีปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัลมากขึ้น"

เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์

บรรณานุกรม

กองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน กรมการศึกษาออกโรงเรียน. (๒๕๕๓). คู่มือพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๓. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ องค์การ

รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

เก็จกนก เอื้อวงศ์. (๒๕๖๕). การนำนโยบายไปปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา : สมรรถนะและแนวทางการพัฒนา. *ครุศาสตร์สาร*, ๑๖(๑), ๗-๙๒.

เกียรติกดิ์ มาลารัตน์ และคณะ. (๒๕๕๙). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับโรงเรียน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่. รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

จันทราณี สงวนนาม. (๒๕๕๓). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ ๓). นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.

ชานนท์ วิสุทธิชานนท์. (๒๕๕๘). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านในตำบลคลองแดน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ภาครัฐและภาคเอกชน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ทิพย์ หาสาส์นศรี. (๒๕๕๘). ภูมิปัญญาไทยกับการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ไพโรจน์ คำเอี่ยม. (๒๕๕๒). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง พิษสมุนไพรรักษาโรคเรื้อรัง การเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๕๕). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่๗. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

มารุฒ พัฒผล. (๒๕๕๘). การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์ การพิมพ์.

มาลีรัฐ สมภาร. (๒๕๕๐). การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง สมุนไพร โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรมช่วงชั้นที่ ๒. วิทยานิพนธ์ ค.บ. (สาขาวิชาการประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วัชร เกณฑ์ปัญญา. (๒๕๕๑). การจัดทำแผนที่แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (๒๕๓๗). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศรีกรมล, พรพรรณ. (๒๕๖๖). เครือข่ายนโยบายและการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากรณีศึกษา จังหวัดระยอง (เขตพื้นที่อุตสาหกรรม) และจังหวัดศรีสะเกษ (เขตพื้นที่เกษตรกรรม). สารนิพนธ์ ปริญญาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมบูรณ์ ไชยเชียงของ. (๒๕๕๒). โครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น หน่วยฝึกพื้นที่บ้านลุ่มน้ำแม่ตานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ โรงเรียนห้างฉัตรวิทยา อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (สกว.)
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๖). การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ กรณีตัวอย่าง: หลักสูตรบูรณาการ "การเรียนรู้จากครุโกไม่" โรงเรียนวัดหนองมะกอก จังหวัดอุทัยธานี. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง. แหล่งข้อมูลภาษาอังกฤษ (English Sources)
- สุขแก้ว คำสอน. (๒๕๕๙). ทฤษฎีการประเมิน: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เสาวภาคย์ วิทยานนท์. (๒๕๕๒). ผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การขยายพันธุ์พืชและเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวิทยานนท์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (๒๕๕๖). การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- Chomphucome, W., Intaya, Y., Chitthong, P., & Chomphucome, W. (๒๐๑๙). Integrating Local Wisdom : Local Wisdom Curriculum into Practice. [Chiang Mai Rajabhat University]. Retrieved from <http://cmuir.cmru.ac.th/handle/๑๒๓๔๕๖๗๘๙/๑๙๑๗>
- Likert, S. (๑๙๘๗). *New patterns of management*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Ngerntong, K. (๒๐๑๖). *Curriculum Evaluation of Bachelor of Science in Sport Science Program, Institute of Physical Education Sukhothai Campus in the Academic Year ๒๐๑๕*. Institute of Physical Education Sukhothai Campus.
- Noinuay, P., Rattanapanya, S., & Diskum, S. (๒๐๒๓). An Evaluation of the School Based Curriculum of Suankularb Wittayalai Thonburi Using the CIPP model. *Academic MCU Buriram Journal*, ๘(๒), ๑-๑๓.
- Ornstein, & Hunkins. (๑๙๙๓). *Curriculum: Foundation, Principles and Issue*. ๒th Boston : Allyn and Bacon.
- Stufflebeam, D. L. (๒๐๐๗). *CIPP Evaluation Model Checklist*. Retrieved from <https://wmich.edu/evalctr/checklists>
- Taba, H. (๑๙๖๒). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York: Harcourt Brace & World Inc.
- Van Meter, D. S., & Van Horn, C. E. (๑๙๗๕). The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework. *Administration and Society*, ๖(๔), ๔๔๕-๔๘๘.
- Williams, W. (๑๙๗๕). Implementation Analysis and Assessment. *Policy Analysis*, ๑(๓), ๕๓๑-๕๖๖.

ภาคผนวก

ตัวอย่างการจัดทำแนวทางการดำเนินการกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

[ตราประจำโรงเรียน]

(วางโลโก้โรงเรียน)

หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๙

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
(ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

โรงเรียน

อำเภอ จังหวัดตาก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๙ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) เล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นตามจุดเน้นของ
สถานศึกษา และความต้องการของท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดตาก เพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก เพื่อ
พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิต สามารถนำองค์
ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ สร้างอาชีพ รวมถึงมีโอกาสเรียนรู้เรื่องราวของชุมชน ท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในบ้าน
เกิดเมื่องนอน เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหา พัฒนาชีวิตตนเอง พัฒนาอาชีพ ครอบครัว
และสังคมของจังหวัดตากได้ โดยกำหนดกรอบหลักสูตรท้องถิ่นเป็น ๖ สาระ โดยสาระที่ ๑-๕ เป็นกรอบระดับ
เขตพื้นที่การศึกษา และสาระที่ ๖ เป็นกรอบที่สถานศึกษาออกแบบเองตามอัตลักษณ์และบริบทพื้นที่

หลักสูตรสถานศึกษานี้มีรายละเอียดและเนื้อหาสาระสำคัญเพียงพอที่สามารถจะนำไปเป็นแนวทางใน
การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานและตัวชี้วัด ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) กำหนดไว้

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	๑
๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	๑
๑.๒ บริบทและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	๒
๑.๓ การวิเคราะห์ SWOT	๓
ส่วนที่ ๒ ทิศทางของสถานศึกษา	๕
๒.๑ วิสัยทัศน์	๕
๒.๒ พันธกิจ	๕
๒.๓ เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	๖
๒.๔ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน	๗
ส่วนที่ ๓ โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	๘
๓.๑ หลักการและจุดหมายของหลักสูตร	๘
๓.๒ โครงสร้างเวลาเรียน	๙
๓.๓ โครงสร้างรายวิชา/หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ	๑๐
ส่วนที่ ๔ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๖ รัชช	๑๒
สาระที่ ๑ รัชชสุขภาพ	๑๓
สาระที่ ๒ รัชชภาษา	๑๔
สาระที่ ๓ รัชชวัฒนธรรม	๑๖
สาระที่ ๔ รัชชอาชีพ	๑๘
สาระที่ ๕ รัชชโลก	๑๙
สาระที่ ๖ รัชชอัตลักษณ์โรงเรียน (กำหนดโดยสถานศึกษา)	๒๐
ส่วนที่ ๕ แนวทางการจัดการเรียนรู้	๒๒
๕.๑ หลักการจัดการเรียนรู้	๒๒
๕.๒ วิธีการจัดการเรียนรู้ (๕ วิธี)	๒๓
๕.๓ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยดิจิทัลและ AI	๒๕
ส่วนที่ ๖ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๒๗
๖.๑ หลักการวัดและประเมินผล	๒๗
๖.๒ แนวทางการประเมิน ๓ ระดับ	๒๘
๖.๓ เครื่องมือการประเมิน	๒๙
ส่วนที่ ๗ แผนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ	๓๐

๗.๑	ปฏิทินการดำเนินงาน	๓๐
๗.๒	บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง	๓๑
ภาคผนวก	๓๓
ภาคผนวก ก	แบบฟอร์มแผนการจัดการเรียนรู้ท้องถิ่น	๓๔
ภาคผนวก ข	แบบฟอร์มกำหนดสาระที่ ๖	๓๖
ภาคผนวก ค	รายชื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	๓๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	โรงเรียน
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ที่ตั้ง	เลขที่ หมู่ ตำบล อำเภอ จังหวัดตาก รหัสไปรษณีย์
เบอร์โทรศัพท์	๐.....
เว็บไซต์	www.....
ผู้อำนวยการโรงเรียน
เปิดสอนระดับ	มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖
จำนวนนักเรียน คน (ข้อมูล ณ วันที่
จำนวนห้องเรียน ห้องเรียน
จำนวนครูและบุคลากร คน
Flagship SEZ	☐ A (แม่สอด) ☐ B (เมืองตาก) ☐ C (เกษตรอินทรีย์) ☐ D (อ้อมพาง)

๑.๒ บริบทและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

(โรงเรียนอธิบายบริบทชุมชน ลักษณะของพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพชุมชน ทรัพยากรในท้องถิ่น ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ในพื้นที่อำเภอ / ตำบล ที่โรงเรียนตั้งอยู่)

(เว้นที่ว่างสำหรับกรอกข้อมูล)

๑.๓ การวิเคราะห์บริบท (SWOT Analysis)

✦ การวิเคราะห์ SWOT ควรเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการเรียนรู้ท้องถิ่น ทั้งด้านจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของชุมชนและโรงเรียน

จุดแข็ง (Strengths)	โอกาส (Opportunities)
(ระบุดูจุดแข็งของโรงเรียนและชุมชนที่สนับสนุนการจัดการศึกษาท้องถิ่น)	(ระบุโอกาสและแหล่งสนับสนุนจากภายนอก เช่น SEZ ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้)
จุดอ่อน (Weaknesses)	ภัยคุกคาม (Threats)
(ระบุจุดที่ต้องพัฒนา เช่น ทรัพยากร ความพร้อมครู อุปกรณ์ดิจิทัล)	(ระบุสิ่งที่อาจส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาท้องถิ่น)

ส่วนที่ ๒ ทิศทางของสถานศึกษา

๒.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

"โรงเรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล บนพื้นฐานของการรักและอนุรักษ์ท้องถิ่น พร้อมก้าวสู่ยุคดิจิทัลอย่างมีคุณธรรม"

✦ (โรงเรียนสามารถปรับวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับบริบทและอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยต้องสะท้อนความเป็นท้องถิ่นตากและการก้าวสู่ยุคดิจิทัล)

๒.๒ พันธกิจ (Mission)

๑. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ควบคู่กับการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดตาก
๒. จัดการเรียนรู้สาระท้องถิ่นที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนและเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก
๓. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ท้องถิ่นด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย
๔. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายในการจัดการศึกษา
๕. บริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้

๒.๓ เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

ด้านความรู้ (Knowledge)

- มีความรู้ ความเข้าใจในอัตลักษณ์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติ และเศรษฐกิจของจังหวัดตาก
- เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างท้องถิ่นตากกับบริบทระดับประเทศและนานาชาติ โดยเฉพาะในมิติของเขต SEZ

ด้านทักษะ (Skills)

- มีทักษะการสื่อสารอย่างน้อย ๒ ภาษา (ภาษาไทย + ภาษาอังกฤษ/จีน/พม่า) ในบริบทท้องถิ่น
- มีสมรรถนะดิจิทัล สามารถใช้เทคโนโลยีและ AI ในการเรียนรู้และแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ Flagship ของตน

ด้านคุณลักษณะ (Attributes)

- มีความรัก ความภาคภูมิใจ และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ท้องถิ่นตาก
- มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เป็นพลเมืองดิจิทัล มีความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยี

๒.๔ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียน

อัตลักษณ์	เอกลักษณ์
(สิ่งที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความเป็นตัวตน เช่น ผู้เรียนมีจิตอาสา มีทักษะอาชีพ)	(สิ่งที่โรงเรียนโดดเด่น เช่น ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ศูนย์ภาษาชายแดน)

ส่วนที่ ๓ โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

๓.๑ หลักการและจุดหมายของหลักสูตร

หลักการ
<ul style="list-style-type: none"> • เป็นหลักสูตรที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา • มีโครงสร้างยืดหยุ่น สามารถบูรณาการในรายวิชาพื้นฐานหรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม • เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้จากสภาพจริงและบริบทท้องถิ่น • บูรณาการสมรรถนะดิจิทัลและ AI ในทุกสาระการเรียนรู้

๓.๒ โครงสร้างเวลาเรียน

 สถานศึกษาจัดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสม ดังนี้

รูปแบบการจัด	ระดับ ม.ต้น	ระดับ ม.ปลาย	ชั่วโมง/ปี
สอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน ๘ กลุ่มสาระ	✓	✓	ไม่กำหนด
รายวิชาเพิ่มเติมท้องถิ่น (๑ วิชา)	✓	✓	๔๐ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ	✓	✓	๒๐-๔๐ ชั่วโมง
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	✓	✓	ตามแผน
โครงการท้องถิ่น (Project-Based)	✓	✓	๒๐-๔๐ ชั่วโมง

๓.๓ โครงสร้างรายวิชา / หน่วยการเรียนรู้

 ตัวอย่างโครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม "รักษ์ตาก" ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสามารถปรับได้ตามบริบท

รหัส	ชื่อวิชา	ระดับ	หน่วยกิต	สาระที่เชื่อมโยง
ท๒๑๒๐๑	รักษ์ตาก (ม.๑)	ม.๑	๐.๕	สาระ ๑, ๒, ๓
ท๒๒๒๐๑	รักษ์ตาก (ม.๒)	ม.๒	๐.๕	สาระ ๔, ๕
ท๒๓๒๐๑	รักษ์ตาก (ม.๓)	ม.๓	๐.๕	สาระ ๖ (อัตลักษณ์)
ท๓๑๒๐๑	รักษ์ตาก (ม.๔)	ม.๔	๐.๕	สาระ ๒, ๔ (ภาษา อาชีพ)
ท๓๒๒๐๑	รักษ์ตาก (ม.๕)	ม.๕	๐.๕	สาระ ๑, ๓, ๕
ท๓๓๒๐๑	รักษ์ตาก (ม.๖)	ม.๖	๐.๕	สาระ ๖ (อัตลักษณ์ + ศตวรรษที่ ๒๑)

คำอธิบายรายวิชา (ตามรูปแบบของโรงเรียนกำหนด)

ส่วนที่ ๔ กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๖ รัช

หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น "รัชตาก" ประกอบด้วย ๖ สาระ ที่ครอบคลุมบริบทสำคัญของจังหวัดตาก พร้อมบูรณาการดิจิทัลและ AI ในทุกสาระ

<p>สาระที่ ๑ รัชสุขภาพ สุขภาพ กีฬา อนามัยชุมชน</p>	<p>สาระที่ ๒ รัชภาษา ไทย อังกฤษ จีน พม่า ถิ่น</p>
<p>สาระที่ ๓ รัชวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประเพณี ภูมิปัญญา</p>	<p>สาระที่ ๔ รัชอาชีพ เกษตร อุตสาหกรรม บริการ SEZ</p>
<p>สาระที่ ๕ รัชโลก ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ยั่งยืน</p>	<p>สาระที่ ๖ รัชอัตลักษณ์ (สถานศึกษากำหนด)</p>

สาระที่ ๑ : รัชสุขภาพ

ขอบเขต สาระ	(โรงเรียนวิเคราะห์และระบุขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสาระนี้ ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของโรงเรียน จากกรอบที่ สพม.ตาก กำหนด)
ผลการ เรียนรู้	(ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่ชัดเจน วัดได้)
AI & ดิจิทัล	(ระบุเครื่องมือดิจิทัล/AI ที่บูรณาการในสาระนี้)

สาระที่ ๒ : รัชภาษา

ขอบเขต สาระ	(โรงเรียนวิเคราะห์และระบุขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสาระนี้ ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของโรงเรียน จากกรอบที่ สพม.ตาก กำหนด)
ผลการ เรียนรู้	(ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่ชัดเจน วัดได้)
AI & ดิจิทัล	(ระบุเครื่องมือดิจิทัล/AI ที่บูรณาการในสาระนี้)

สาระที่ ๓ : รัชชวัฒนธรรม

ขอบเขต สาระ	(โรงเรียนวิเคราะห์และระบุขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสาระนี้ ที่สอดคล้องกับบริบท พื้นที่ของโรงเรียน จากกรอบที่ สพม.ตาก กำหนด)
ผลการ เรียนรู้	(ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่ชัดเจน วัดได้)
AI & ดิจิทัล	(ระบุเครื่องมือดิจิทัล/AI ที่บูรณาการในสาระนี้)

สาระที่ ๔ : รัชชอาชีพ

ขอบเขต สาระ	(โรงเรียนวิเคราะห์และระบุขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสาระนี้ ที่สอดคล้องกับบริบท พื้นที่ของโรงเรียน จากกรอบที่ สพม.ตาก กำหนด)
ผลการ เรียนรู้	(ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่ชัดเจน วัดได้)
AI & ดิจิทัล	(ระบุเครื่องมือดิจิทัล/AI ที่บูรณาการในสาระนี้)

สาระที่ ๕ : รัชชโลก

ขอบเขต สาระ	(โรงเรียนวิเคราะห์และระบุขอบเขตสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสาระนี้ ที่สอดคล้องกับบริบท พื้นที่ของโรงเรียน จากกรอบที่ สพม.ตาก กำหนด)
ผลการ เรียนรู้	(ระบุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่ชัดเจน วัดได้)
AI & ดิจิทัล	(ระบุเครื่องมือดิจิทัล/AI ที่บูรณาการในสาระนี้)

สาระที่ ๖ : รัชช.....อัตลักษณ์โรงเรียน (กำหนดโดยสถานศึกษา)

✦ สาระที่ ๖ โรงเรียนออกแบบเอง โดยต้องสะท้อนอัตลักษณ์ บริบทพื้นที่ Flagship และบูรณาการ ดิจิทัล/AI

ชื่อสาระที่ ๖	รัชช (ตั้งชื่อตามอัตลักษณ์โรงเรียน)
เหตุผลการกำหนด	(อธิบายเหตุผลที่เลือกอัตลักษณ์นี้ เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชนและ Flagship อย่างไร)
ขอบเขตสาระ	(ระบุขอบเขตสาระ ๔-๖ ข้อ ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์และบริบทพื้นที่)
ผลการเรียนรู้	(ระบุผลการเรียนรู้ที่วัดได้ชัดเจน)
การบูรณาการ AI	(ระบุเครื่องมือ/วิธีการใช้ดิจิทัลและ AI อย่างน้อย ๑ ด้าน)
การประเมิน	(กำหนดวิธีการและเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับสาระ)

ส่วนที่ ๕ แนวทางการจัดการเรียนรู้

๕.๑ หลักการจัดการเรียนรู้

- จัดการเรียนรู้จากสภาพจริงในชุมชนและท้องถิ่น (Authentic Learning)
- เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สืบสอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลและ AI เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ไม่ใช่เป้าหมาย
- เปิดโอกาสให้ชุมชน ประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วม
- ประเมินผลตามสภาพจริง สะท้อนพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียน

๕.๒ วิธีการจัดการเรียนรู้

#	วิธีการ	ขั้นตอนสำคัญ
๑	การศึกษาค้นคว้า	เลือกหัวข้อ → กำหนดวัตถุประสงค์ → สืบหาแหล่งข้อมูล → รวบรวมข้อมูล → เรียบเรียงรายงาน → นำเสนอด้วยสื่อดิจิทัล
๒	การศึกษานอกสถานที่	ชี้แจงเป้าหมาย → เตรียมความรู้พื้นฐาน → ลงพื้นที่จริง → บันทึก/ถ่ายภาพ → วิเคราะห์ → รายงาน/สร้างสื่อ
๓	การศึกษาชุมชน	สำรวจชุมชน → ระบุประเด็น → เก็บข้อมูล → วิเคราะห์ → รายงานผล → สร้าง Digital Content ชุมชน
๔	การสืบเสาะเป็นกลุ่ม	เสนอปัญหา → แบ่งกลุ่ม → วางแผน → ปฏิบัติงาน → รายงาน → ทบทวนและพัฒนา
๕	วิธีทางประวัติศาสตร์	กำหนดหัวเรื่อง → รวบรวมหลักฐาน → ประเมินคุณค่า → ตีความ → วิเคราะห์สังเคราะห์ → นำเสนอ Digital Storytelling

๕.๓ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยดิจิทัลและ AI

Active Learning ด้วยเทคโนโลยี

- Flipped Classroom : ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาท้องถิ่นผ่าน VDO/Podcast ก่อนเรียน
- Gamification : ใช้ Kahoot / Quizlet เพิ่มความสนุกในการเรียนรู้ท้องถิ่น
- QR Code Learning : เชื่อมแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นกับสื่อดิจิทัล

AI-Enhanced Learning

- ใช้ AI Chatbot (ChatGPT/Claude/Gemini) สืบค้นข้อมูลท้องถิ่นและฝึกทักษะ Prompt Engineering
- ใช้ AI แปลภาษา (จีน/พม่า/อังกฤษ) ในสถานการณ์การค้าขายแดนจำลอง
- สร้างสื่อด้วย AI (Canva AI, Adobe Firefly) เพื่อนำเสนออัตลักษณ์ท้องถิ่น
- ฝึก Digital Citizenship : รู้เท่าทัน AI ตรวจสอบข้อมูล ใช้ AI อย่างมีจริยธรรม

Project-Based Learning เชื่อมชุมชน

- Digital Storytelling : เล่าเรื่องท้องถิ่นตากผ่าน VDO/Podcast/Blog
- Virtual Tour : สร้างทัวร์เสมือนสถานที่สำคัญในจังหวัดตาก
- Social Media Campaign : รณรงค์อนุรักษ์วัฒนธรรม/สิ่งแวดล้อมผ่านสื่อออนไลน์

ส่วนที่ ๖ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๖.๑ หลักการวัดและประเมินผล

- ประเมินครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ
- ใช้วิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
- ประเมินควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
- นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

๖.๒ แนวทางการประเมิน ๓ ระดับ

ระดับการประเมิน	เป้าหมาย	วิธีดำเนินการ
ระดับชั้นเรียน (ครูผู้สอน)	ตรวจสอบพัฒนาการและปรับปรุงการสอน	ถาม-ตอบ สังเกต แฟ้มสะสมงาน ชิ้นงาน/ผลงาน
ระดับสถานศึกษา	ตัดสินผลการเรียน / สรุปผลรายภาค	แบบทดสอบ + ภาคปฏิบัติ + การ นำเสนอ
ระดับเขตพื้นที่ (สพม.ตาก)	พัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขต	คลังข้อสอบมาตรฐาน / ประเมินร่วม

๖.๓ เครื่องมือการประเมิน

เครื่องมือ	เหมาะสำหรับประเมิน
แบบทดสอบ (ปรนัย/อัตนัย)	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่น
แบบประเมินการปฏิบัติ (Rubric)	ทักษะปฏิบัติ การนำเสนอ โครงการ
แฟ้มสะสมงาน (Portfolio)	พัฒนาการ ความพยายาม ผลงานสะสม
การประเมินสภาพจริง (Authentic)	การแก้ปัญหาในบริบทจริงของชุมชน
แบบสังเกตพฤติกรรม	คุณลักษณะ เจตคติ จิตสาธารณะ
ชิ้นงาน / ผลงานดิจิทัล	สมรรถนะดิจิทัล สื่อ VDO Infographic AI Project

ส่วนที่ ๗ แผนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ

๗.๑ ปฏิทินการดำเนินงาน

ช่วงเวลา	ภารกิจหลัก	กิจกรรมสำคัญ
มีนาคม – เมษายน	เตรียมการ	ประชุมคณะกรรมการ / วิเคราะห์บริบท / กำหนดสาระที่ ๖ / จัดทำแผนการสอน
พฤษภาคม	ปฐมนิเทศ	แนะนำหลักสูตรท้องถิ่นแก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง / อบรม AI & Digital Tools
มิ.ย. – ก.ย.	ภาคเรียนที่ ๑	จัดการเรียนรู้ / ประเมินระหว่างเรียน / นิเทศติดตาม
กันยายน	สรุปภาค ๑	ประเมินผลภาคเรียน / สรุปบทเรียน / ปรับปรุงแผน
ต.ค. – ก.พ.	ภาคเรียนที่ ๒	จัดการเรียนรู้ต่อเนื่อง / นำเสนอโครงการ / กิจกรรมชุมชน
มีนาคม	สรุปประจำปี	ประเมินผลประจำปี / รายงานผล สพม.ตาก / วางแผนปีถัดไป

๗.๒ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง

ผู้เกี่ยวข้อง	บทบาทและความรับผิดชอบ
ผู้อำนวยการ	กำหนดนโยบาย สนับสนุนทรัพยากร ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตรท้องถิ่น
หัวหน้าวิชาการ	ประสานงาน กำกับดูแลการใช้หลักสูตร จัดทำปฏิทิน ประสานกับ สพม.ตาก
ครูผู้สอน	วิเคราะห์มาตรฐาน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน ประเมินผล บูรณาการ AI
นักเรียน	เรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ร่วมกิจกรรมชุมชน สร้างสรรค์ผลงาน ใช้ดิจิทัลอย่างรับผิดชอบ
ผู้ปกครอง	สนับสนุนการเรียนรู้ที่บ้าน เป็นแหล่งทรัพยากรท้องถิ่น ให้ข้อมูลย้อนกลับ
ภูมิปัญญา/ชุมชน	เป็นวิทยากรท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดภูมิปัญญา ร่วมกิจกรรมโรงเรียน
สพม.ตาก	กำหนดกรอบหลักสูตร นิเทศ ติดตาม สนับสนุนวิชาการ ประเมินคุณภาพระดับเขต

ภาคผนวก ก แบบฟอร์มแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

✦ ครูผู้สอนใช้แบบฟอร์มนี้ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น ทั้งแบบสอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน และแบบรายวิชาเพิ่มเติม

ชื่อหน่วยการเรียนรู้
รายวิชา / กลุ่มสาระ
ระดับชั้น	ม..... ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา
สาระท้องถิ่นที่บูรณาการ	☐ สาระ ๑ ☐ สาระ ๒ ☐ สาระ ๓ ☐ สาระ ๔ ☐ สาระ ๕ ☐ สาระ ๖
เวลา ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

(ระบุมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สัมพันธ์กับสาระท้องถิ่น)

สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น / เนื้อหาสาระ

(ระบุเนื้อหาสาระท้องถิ่นที่จัดการเรียนรู้)

กิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้น นำ - สอน - สรุป)	
ขั้น	กิจกรรม
ขั้นนำ (...นาที)	(ระบุกิจกรรมกระตุ้นความสนใจ เชื่อมโยงชีวิตจริง/ท้องถิ่น)
ขั้นสอน (...นาที)	(ระบุกิจกรรมหลัก ระบุวิธีการจัดการเรียนรู้ + การใช้ดิจิทัล/AI)
ขั้นสรุป (...นาที)	(ระบุกิจกรรมสรุปความรู้ และชิ้นงาน/ภาระงาน)

การวัดและประเมินผล		
สิ่งที่ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ
ความรู้ (Knowledge)	แบบทดสอบ / ถาม-ตอบ	แบบทดสอบ
ทักษะ (Skills)	ตรวจชิ้นงาน / สังเกต	Rubric / แบบประเมิน
คุณลักษณะ (Attributes)	สังเกต / สัมภาษณ์	แบบสังเกต
สมรรถนะดิจิทัล/AI	ตรวจผลงานดิจิทัล	Rubric ดิจิทัล

สื่อและแหล่งเรียนรู้	
สื่อการเรียนรู้	แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น
(ระบุสื่อ รวมถึง AI Tools ที่ใช้)	(ระบุแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / ปราชญ์ท้องถิ่น)

ภาคผนวก ข แบบฟอร์มกำหนดสาระที่ ๖ (อัตลักษณ์โรงเรียน)

✦ คณะกรรมการหลักสูตรของโรงเรียนกรอกแบบฟอร์มนี้ และนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ชื่อโรงเรียน
Flagship พื้นที่	☐ A (แม่สอด) ☐ B (เมืองตาก/บ้านตาก/วังเจ้า) ☐ C (เกษตรอินทรีย์) ☐ D (อุ้มผาง)
ชื่อสาระที่ ๖	รักษ์
เหตุผล/ความสอดคล้อง	(อธิบายว่าสาระที่เลือกสอดคล้องกับอัตลักษณ์ บริบทชุมชน และ Flagship อย่างไร)

ขอบเขตสาระการเรียนรู้

๑	
๒	
๓	
๔	
๕	
๖	

ผลการเรียนรู้		
ด้าน	ผลการเรียนรู้	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้		
ทักษะ		
คุณลักษณะ		
สมรรถนะ ดิจิทัล/AI		

การบูรณาการดิจิทัลและ AI	
เครื่องมือ/วิธีการดิจิทัล/AI	วัตถุประสงค์การใช้

ลงชื่อ หัวหน้าวิชาการ (.....) วันที่ / /	ลงชื่อ ผู้อำนวยการโรงเรียน (.....) วันที่ / /
--	---

ภาคผนวก ค รายชื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

#	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	บทบาท
๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
๖			
๗			
๘			
๙			
๑๐			

✦ คณะกรรมการควรประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน/ภูมิปัญญา และผู้ทรงคุณวุฒิท้องถิ่น

หลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

"รักษ์ตาก อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี"

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก | พ.ศ. ๒๕๖๙

ประกาศโรงเรียน.....
 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน.....
 หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๙
 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

ด้วยโรงเรียน..... ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) กำหนดองค์ประกอบสำคัญ ครบถ้วน สมบูรณ์ สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า ตามเป้าหมายที่กำหนดได้ เป็นอย่างดี โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามเจตนารมณ์ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา ให้ความเห็นชอบด้านงบประมาณของสถานศึกษา ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น

ทั้งนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงนามรับรองหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียน.....หลักสูตรท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๖๙ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) และให้ถือใช้บริหารงานโรงเรียนได้ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๖๙ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

(.....)
 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 โรงเรียน.....

(.....)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายจิรกร ฐาวีรัตน์
นายศักดิ์ชัย ใจแป๊ะ
นางจิระโรจน์ จิระเจริญวงศ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

คณะผู้จัดทำและบรรณาธิการ

นางปัทมา ภู่วาสดี
นางปิยฉัตร คนชม
นางเสาวนีย์ บุญทอ
นางจิราภรณ์ ธรรมลังกา
นางสาวพรทิพย์ อินอยู่
นายสมเจตน์ เนียมก้อน
นางสาวกรรณิการ์ ธรรมสังวาลย์

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ต้นฉบับ

นางสาวพรทิพย์ อินอยู่
นายสมเจตน์ เนียมก้อน

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ตรวจทาน/รูปเล่ม

นางปัทมา ภู่วาสดี
นางปิยฉัตร คนชม

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ออกแบบปก

นางสาวพรทิพย์ อินอยู่

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

รักษ์ ตารา อย่างสร้างสรรค์ ก้าวล้ำเทคโนโลยี

Soft Power

